

Aviisi

2003-4

Inhoud – Sisältö

Van het bestuur	1
Johtokunnalta	2
Vacature voor Secretaresse van de Vereniging (M/V)	3
Herfstwandeling op 19 oktober 2003	3
Kutsu syysretkelle Goudaan 19. pñä lokakuuta	4
Nieuw bestuurslid: Erik van Eeten	4
Uusi johtokunnan jäsen: Erik van Eeten	5
Nieuwe bestuursleden gezocht (M/V)	5
Uusi johtokunnan jäsen: Helinä Luttinen	6
Nieuw bestuurslid: Helinä Luttinen	6
Nieuw bestuurslid: Johanna Kamunen	7
Uusi johtokunnan jäsen: Johanna Kamunen	7
Een nieuwe lay-out redacteur	8
Uusi layout-toimittaja	10
Isä Robert de Caluwé, 90	12
Vader de Caluwé 90 jaar	14
Keskivertohelsinkiläinen on 37-vuotias nainen	16
De gemiddelde inwoner van Helsinki is een 37-jarige vrouw	18
Finse evenementen – Suomalaistapahtumat	20
Op reis in Kalevala	20
Matkalle Kalevalaan	22
In gesprek met twee vrienden van Finland	23
Keskustelutuokio kahden Suomen ystävän kanssa	25
Gedichten – Runoja	27
Bijeenkomst van het Platform EU-burgers op 27-2-2003	27
“Platform EU-burgers” –kokoontuminen Utrechtissä 27.2.2003	29
Hollantilaisesta tuli poromies	31
Nederlander werd rendierhouder	32
Terugblik op het Vappu-feest	33
Vappu-juhlien katsaus	34
Juhannusjuhla 21.6.2003 merimieskirkossa	35
Het midzomerfeest op 21 juni 2003 in de Finse Zeemanskerk	35
Resultaten ‘jongeren’ enquête	36
Mededelingen – Tiedotuksia	38
Belangrijke adressen – Tärkeitä osoitteita	39
Colofon	40

AVIISI Jaargang 12 (2003) nr. 4

AVIISI Vuosikerta 12 (2003) nr. 4

ISSN 1566-8452

Dit is een uitgave van de vereniging Nederland–Finland

Tämä on Alankomaat–Suomi Yhdistyksen julkaisu.

Beste **Aviisi** lezers,

Dit is al weer het vierde Aviisi nummer van 2003, wat betekent dat de zomer nu echt voorbij is en de herfst voor de deur staat. Maar wat is het een bijzondere zomer geweest, vooral in Nederland! Het leek wel of we met een klimaatsverandering te maken hadden, steeds maar weer hoge temperaturen en bijna geen regen. De droogte zorgde uiteindelijk wel voor veel problemen, evenals de luchtvervuiling. In het begin van augustus was het in Nederland bijna niet meer om uit te houden.

In Finland was de zomer eerst wat aan de koude kant, waardoor onder andere de aardbeienoogst voor een deel mislukte, maar in juli was er een uitzonderlijke hittegolf met temperaturen van ruim boven de dertig graden. Deze record 'helle' duurde niet zo lang als in Nederland, maar was toch een heel bijzondere ervaring. Hoe vaak maak je het mee dat in Finland de temperatuur 's avonds om tien uur nog bijna 30 graden is?

Na een lange periode van politieke instabiliteit kreeg Nederland uiteindelijk weer een nieuwe regering. In Finland leek er na de parlamentsverkiezingen in maart geen vuiltje aan de lucht en werd een regering gevormd door de middenpartij, de socialisten en de Zweedse volkspartij, onder leiding van de eerste Finse vrouwelijke minister president, Anneli Jäätteenmäki van de middenpartij. Het leek alsof de opmars van de vrouwen in Finland in het centrum van de politiek niet meer was te stuiten. Op de EU bijeenkomst voor regeringshoofden in Griekenland werd Finland vertegenwoordigd door zowel de vrouwelijke president Tarja Halonen, als door minister president Anneli Jäätteenmäki. Op de voorpagina van de Helsingin Sanomat van 1 mei 2003 stond de volgende tekst: *"Finnish women are the most beautiful in the world. Our prime minister is a woman and so is our president. And the men are... yes, we do have men"*.

Maar de regering viel al na twee maanden omdat Anneli geheime informatie over Irak bleek te hebben doorgegeven. Zij moest aftreden, maar de regering kwam grotendeels in ongewijzigde vorm terug onder leiding van de nieuwe minister president, Matti Vanhanen, ook van de middenpartij.

In ons bestuur is er ook het een en ander gebeurd. In april kregen we maar liefst drie nieuwe bestuursleden. Volgend jaar treden dan ook nog onze penningmeester, Harmen Strikwerda, en ik af. Ook de secretaresse van het bestuur, Mervi Leveelahti, legt volgend jaar haar functie neer. Wij hebben verderop in deze Aviisi oproepen geplaatst voor vervangers.

Joop Susan zal aan het eind van dit jaar stoppen met het lay-out werk voor Aviisi, maar wij hebben gelukkig iemand gevonden die dit werk van Joop wil overnemen, Peter-John Mäki. Zowel Peter-John als de drie nieuwe bestuursleden, Helinä Luttinen, Johanna Kamunen en Erik van Eeten, stellen zich verderop in deze Aviisi aan u voor.

Kansikuva: Saunamökki (Piiros: Carel van Bruggen)
Omslagfoto: Sauna-huisje (Tekening: Carel van Bruggen)

Onze Vereniging bestaat dit jaar 80 jaar en wij zullen hier aandacht aan besteden in **Aviisi** 2003–5. Tenslotte wijs ik u er nog op dat de Vereniging op zondag 19 oktober de jaarlijkse herfstwandeling zal organiseren, deze keer in Gouda. Verderop in deze Aviisi vindt u de details.

Arnold Pieterse

Johtokunnalta

Hyvät **Aviisin** lukijat,

Edessäsi on jo vuoden 2003 Aviisin neljäs numero mikä tarkoittaa samalla sitä, että kesä on nyt todellakin takanapäin ja syksy on jo ovella. Kesä oli todella merkillepantava, varsinkin Hollannissa! Tuntuu kuin olisimme toisessa ilmastossa jatkuvassa helteessä melkein ilman sadetta. Kuivuudesta aiheutuikin paljon harmia, kuten ilman saastumista. Elokuun alussa Hollannissa olo kävi melkein sietämättömäksi.

Suomen kesä alkoi koleasti minkä seurauksena esimerkiksi mansikkasato osin epäonnistui, mutta heinäkuussa oli poikkeuksellinen helleaalto yli kolmenkymmenen asteen lämpötiloineen. Tämä ennätysshelle kesti lyhyemmän aikaa kuin Hollannissa, mutta oli silti mieleenpainuva kokemus. Kuinka usein tulee Suomessa istuttua iltaa kello kymmenen aikoihin lähes kolmenkymmenen asteen lämpötilassa.

Pitkän epävakaisuuden jälkeen saatiin Hollantiin taas uusi hallitus. Suomen maaliskuisten eduskuntavaalien jälkeen tilanne näytti vakaalta ja hallitus muodostettiin keskustapuolueen, sosiaaaidemokraattien ja ruotsalaisen kansanpuolueen kokoonpanona, jota Suomen ensimmäinen naispääministeri, keskustapuolueen Anneli Jäätteenmäki, johti. Näytti siltä, kuin naisten poliittinen valtaannousu ei olisi pysäytettävissä. Kreikassa pidetyssä EU-johtajien tapaamisessa Suomea edustivat niin presidentti Tarja Halonen kuin pääministeri Anneli Jäätteenmäkikin. Helsingin Sanomien 1. toukokuuta 2003 numeron etusivulla sanottiin: *"Finnish women are the most beautiful in the world. Our prime minister is a woman and so is our president. And the men are... yes, we do have men"*.

Mutta hallitus kaatuikin kahden kuukauden kuluttua, koska kävi ilmi, että Anneli oli levittänyt salaisia Irakia koskevia tietoja. Hänen oli erottava, mutta hallitus palasi lähes ennallaan takaisin uuden pääministerinsä, niinikään keskustapuolueen Matti Vanhasen, johtamana.

Omassa johtokunnassammekin puhaltavat uudet tuulet. Huhtikuussa saimme kokonaiset kolme uutta johtokunnan jäsentä. Ensi vuonna jättää rahastonhoitajamme Harmen Strikwerda, samoin kuin minä, tehtävämme. Myös sihteerimme paikka, jota Mervi Leveelahti vielä hoitaa, vapautuu ensi vuonna. Tässä Aviisin numerossa paikat ovat tarjolla uusille ehdokkaille.

Joop Susan lopettaa vuoden lopussa lehtemme taiton, mutta hänelle olemme onneksi jo löytäneet uuden seuraajan, nimittäin Peter-John Mäen. Peter-John, samoin kuin kolme uutta johtokuntamme jäsentä esittäytyvät teille tässä Aviisissa.

Yhdistyksemme on toiminut tänä vuonna 80 vuotta johon aiomme kiinnittää erityistä huomiota **Aviisin** seuraavassa numerossa 2003–5. Sen lisäksi pyytäisin kiinnittämään huomiota Yhdistyksemme 19. lokakuuta tapahtuvaan vuotuisen syyskävelyretkeemme joka tällä kertaa pidetään Goudassa. Lisätietoja tässä Aviisin numerossa.

Arnold Pieterse

(Käännös: Minna Rätty)

Vacature voor Secretaresse van de Vereniging (M/V)

Omdat Mervi Leveelahti besloten heeft haar functie per 1 januari 2004 neer te leggen, zijn wij op zoek naar een Secretaresse van het Bestuur

De taken en verantwoordelijkheden zijn:

- Het postadres van de Vereniging zijn
- Het sorteren van de ontvangen post op relevantie en daar waar van toepassing verspreiden onder de bestuursleden
- Bereikbaarheid voor nieuwe en bestaande leden
- Het voeren van de ledenadministratie (in Davilex Club)
- Notuleren en uitwerken van de bestuursvergaderingen (6 per jaar – de vergaderingen vinden bij toerbeurt bij de bestuursleden plaats) en de Algemene Ledenvergadering

Wij vragen: Een enthousiaste vrouw of man die tijd kan vrij maken om de bovengenoemde taken te verrichten. Onze secretaresse heeft een uitstekende kennis van de Finse taal (bij voorkeur moedertaal) in woord en geschrift en een goede kennis van de Nederlandse taal in woord en geschrift. Kennis van het Zweeds is een pré. Het kunnen werken met de PC is uiteraard ook een vereiste.

Wij bieden: Een vergoeding van € 700 per jaar; vergoeding van gemaakte (reis)kosten ten behoeve van de Vereniging, de vergaderingen en functionele verenigingsactiviteiten. Er wordt een GSM-telefoon ter beschikking gesteld ten behoeve van de werkzaamheden.

Uw reactie kunt u sturen aan:

Vereniging Nederland–Finland
T.a.v. Mervi Leveelahti
Dirk Gerhardtstraat 34
3119 BT Schiedam

Informatie over de functie kunt u krijgen door Mervi Leveelahti te bellen: ☎ 010–473.44.08 of de voorzitter, Pirkko van Bruggen–Hämäläinen: ☎ 023–528.99.11.

Herfstwandeling op 19 oktober 2003

Op zondag 19 oktober organiseert de Vereniging Nederland–Finland een herfstwandeling oftewel een “waterwandeling” in Gouda.

De wandeling begint om 12.00 uur en zal ongeveer anderhalf uur duren onder leiding van een gids. Wij beginnen de wandeling bij het VVV-kantoor, adres: Markt 27, Gouda.

In een waterwandeling kan het verhaal van Gouda en de scheepvaart wat verder uitgediept worden. Je ziet eens andere plekjes dan anders. Zoals bijvoorbeeld het Binnenhavenmuseum, het Tolhuis, het Houtmansplantsoen en de Hanegraai.

Omdat wij in Gouda zijn, wat ook een bekende kaasstad is, sluiten wij de wandeling af met een kaas- en wijnproeverij. Hiervoor vragen wij u om 14.00 uur te verzamelen bij de Kaaswaag, Markt 35–36.

Voor de kaas- en wijnproeverij zijn de kosten € 7,50 pp. Deelname aan de wandeling is gratis.

Geeft u zich zo spoedig mogelijk op, maar wel voor 13 oktober telefonisch bij het secretariaat, ☎ 010-473.44.08 (Mervi Leveelahti).

Voor parkeren volg de borden bij binnenkomst in het Centrum. Het is niet mogelijk op de Markt te parkeren. Het VVV-kantoor is op loopafstand van een parkeergelegenheid.

Tot ziens in Gouda!

Het bestuur

Kutsu syysretkelle Goudaan 19. pnä lokakuuta

Sunnuntaina 19. lokakuuta järjestää Alankomaat–Suomi -Yhdistys syysretken tai oikeastaan “vesiretken” Goudassa.

Kävelylle lähdetään oppaan johdolla klo 12.00 ja kesto on noin puolitoista tuntia. Koontuminen lähtöä varten VVV-konttorin eteen, osoite on Markt 27, Gouda.

“Vesiretken” aikana perehdymme paremmin Goudaan ja merenkulkuun ja näemme paikkoja, joita muuten emme ehkä näkisi. Kuten esim. Binnenhavenmuseum (Sisäsatamamuseo), Tolhuis (Tullitalo), Houtmansplantsoen ja Hanegraai.

Koska olemme Goudassa, joka on myös tunnettu juustokaupunki, päätämme kävelyretken juuston- ja viininmaistajaisiin. Sitä varten kokoونnumme klo 14.00 Kaaswaag’iin, Markt 35–36.

Osallistuminen juuston- ja viininmaistajaisiin maksaa € 7,50 hengeltä. Kävelyretkeen osallistuminen on ilmainen.

Ilmoittautukaa mahdollisimman pian, mutta viimeistään ennen 13. lokakuuta puhelimitse Yhdistyksen sihteerille ☎ 010-473.44.08 (Mervi Leveelahti).

Seuraa pysäköintimerkkejä keskustaan tullessa pysäköintipaikan löytämiseksi. Torille ei saa pysäköidä. VVV-konttori on kävelymatkan päässä parkkipaikoista.

Tapaamisiin Goudassa!

Johtokunta

Nieuw bestuurslid: Erik van Eeten

Als nieuwe secretaris van de Vereniging Nederland–Finland wil ik me graag voorstellen aan alle lezers van Aviisi. Ik ben Erik van Eeten, geboren in 1972 te Haarlem en werkzaam bij ABP Investments als business consultant.

Mijn eerste ontmoeting met Finland dateert van een jaar of vijf geleden met een bezoek aan Helsinki en een Cindarella cruise. Toen heb ik mijn Finse vrouw leren kennen, en is Finland mijn vaste vakantieland geworden. Finland is voor mij rust, stilte, lekker zwemmen en mooie golfbanen.

Met mijn bijdrage aan de Vereniging hoop ik dat de Finse traditie in Nederland ook voortgezet, en misschien nog wat verbeterd, kan worden.

Prettige herfstdagen aan iedereen en tot ziens bij de activiteiten van onze Vereniging.

Erik van Eeten

Uusi johtokunnan jäsen: Erik van Eeten

Esittelen mielelläni itseni kaikille Aviisin lukijoille. Nimeni on Erik van Eeten ja olen uusi Alankomaat–Suomi-Yhdistyksen hallituksen sihteeri. Olen syntynyt 1972 Haarlemissa ja toimin liikekonsulttina ABP Investment-yhtiössä.

Ensimmäinen kosketukseni Suomeen tapahtui noin viisi vuotta sitten tutustuessani Helsinkiin ja Cinderellan ris-teilyyn. Tuolloin tapasin myös suomalaisen vaimoni ja siitä lähtien on Suomi ollutkin vakituinen lomakohteeni. Suomi tarkoittaa minulle rauhoittumista, hiljaisuutta, uimista ja hienoja golfratoja.

Toivon voivani toiminnallani Yhdistyksessä edistää ja parantaa suomalaisia perinteitä Hollannissa.

Hyviä syyspäiviä kaikille ja tapaamisiin Yhdistyksemme toiminnassa!

Erik van Eeten

Nieuwe bestuursleden gezocht (M/V)

Volgend jaar (2004) in april treden twee bestuursleden af, Arnold Pieterse (vice-voorzitter) en Harmen Strikwerda (penningmeester).

Wij zijn nu reeds op zoek naar kandidaat-bestuursleden. Ondanks dat de bestuur-staken worden verdeeld in de eerste bestuursvergadering na de Algemene ledenver-gadering, geldt echter vooral dat voor de functie van penningmeester kandidaten worden gezocht. Gezien de samenstelling van het huidige bestuur, en conform de statuten, zijn wij op zoek naar bestuursleden van Nederlandse afkomst.

De taken van de penningmeester bestaan uit het beheren van de financiën van de Vereniging, het beheer over de twee bankrekeningen van de Vereniging, het boeken van de ontvangen contributies (in Davilex Club) en overige inkomsten, het doen van betalingen, het voeren van de boekhouding (Davilex Club) en het opstellen van de jaarrekening (balans, resultatenrekening). Bij een regelmatige tijdsbesteding bedraagt deze circa 2 uur per week, waarbij in de maanden februari tot en met april iets meer tijd nodig is vanwege het verwerken van de ontvangen contributies.

Als u belangstelling heeft zien wij graag uw reactie tegemoet:

Vereniging Nederland–Finland
T.a.v. Mervi Leveelahti
Dirk Gerhardtstraat 34
3119 BT Schiedam

Informatie over de functie kunt u krijgen door Harmen Strikwerda te bellen:
☎ 033–432.13.24.

Uusi johtokunnan jäsen: Helinä Luttinen

Minä olen Helinä Luttinen. Olen kotoisin Piippolasta, Pohjois- Suomesta. Olen 5-lapsisen perheen nuorimmainen. Minulla on kaksi lasta avioliitostani suomalaisen miehen kanssa, olen eronnut ja nykyinen partnerini on hollantilainen. Minulla on tytär, Petra 17 vuotta ja poika, Roope 15 vuotta.

Olen ammatiltani fysioterapeutti. Suomessa asuessani omistin oman hoitolaitoksen. 1995 muutin Saksaan lasteni kanssa, missä asuin 2 vuotta ja olin töissä pienessä hoitolaitoksessa. 1997 muutin Hollantiin, Rotterdamiin, missä myös edelleen asun. Olen töissä kotisairaanhoidossa ja vedän jumpparyhmiä 55-vuotta täyttäneille.

Harrastuksiini kuuluvat lukeminen, liikunta, musiikki ja elokuvat. Luen sekä hollantilaisia, suomalaisia että englantilaisia kirjoja. Pyöräilen, teen pitkiä kävelylenkkiä, voimistelen ja tanssin. Musiikkia vain kuuntelen, en soita mitään instrumenttia. Elokuvissa käyn säännöllisesti.

Tavoitteenani on Alankomaat–Suomi -Yhdistyksessä mm. nuorison mukaansaaminen, tehdä yhdistyksen toiminta mielenkiintoisemmaksi, uusien jäsenten hankkiminen.

Helinä Luttinen

Nieuw bestuurslid: Helinä Luttinen

Helinä Luttinen

Ik ben Helinä Luttinen en, als jongste uit een gezin van vijf kinderen, geboren in Piippola, Noord Finland. Zelf heb ik uit het huwelijk met mijn Finse ex-man, waarvan ik gescheiden ben, twee kinderen: een dochter Petra, 17 jaar oud, en een zoon Roope, 15 jaar oud. Mijn partner is Nederlander.

Ik ben fysiotherapeut en in Finland had ik mijn eigen praktijk. In 1995 ben ik met mijn kinderen naar Duitsland verhuisd, waar wij twee jaar hebben gewoond en ik in een kleine praktijk heb gewerkt. In 1997 kwam ik met de kinderen naar Nederland, naar Rotterdam, waar wij nu nog steeds wonen. Ik werk bij Thuiszorg Rotterdam en geef gymles voor ouderen 55+.

Mijn hobby's zijn lezen, sport, muziek en films. Verder lees ik Finse, Nederlandse en Engelse boeken. Ik fiets en wandel heel graag, doe gymnastiek en dans. Ik speel zelf geen instrument, maar luister naar alle soorten muziek en ga regelmatig naar de bioscoop.

Mijn doel in de Vereniging Nederland–Finland is o.a. het bereiken van de jeugd, de Vereniging nog aantrekkelijker te maken, en nieuwe leden aan te trekken.

Helinä Luttinen

Nieuw bestuurslid: Johanna Kamunen

Beste leden van de Vereniging Nederland–Finland, als nieuw lid van het bestuur van de Vereniging ben ik gevraagd om mezelf aan jullie te voor te stellen:

Ik ben Johanna Kamunen, 33 jaar, geboren en getogen in Finland. De wens om het buitenland te kunnen ervaren en de wil om een tweede studie te beginnen brachten mij negen jaar geleden naar Nederland. Na al deze jaren ben ik misschien al een tikje Nederlands geworden: ik heb een Nederlandse partner, woon in Amsterdam, heb een eigen ontwerp bureau, drie fietsen en ik hou van zeilen. Toch ging het 'vernederlandsen' niet helemaal vlekkeloos, ik miste duidelijk iets: Finnen.

Finse taal, Finse mensen, Finse feesten en Finse pulla. Toen ik vorig jaar in contact kwam met de mensen van de Vereniging Nederland–Finland en met hen het onafhankelijkheidsfeest vierde, wist ik na een geweldige avond dat ik iets met het Fins-zijn hier in Nederland wilde doen.

Even later las ik in Aviisi dat er nieuwe bestuursleden werden gezocht. Ik gaf mezelf op als kandidaat, werd nauwkeurig onderzocht en goedgekeurd.

In de komende tijd zal ik jullie vertegenwoordiger zijn bij het ontwikkelen van de Vereniging naar een interactiever, jonger en nog feestelijker Vereniging. Ik denk dat we het goed met elkaar zullen hebben!

Johanna Kamunen

Johanna Kamunen

Uusi johtokunnan jäsen: Johanna Kamunen

Hyvät Alankomaat–Suomi -Yhdistyksen jäsenet, uutena johtokunnan jäsenenä minua on pyydetty esittelemään itseni:

Olen Johanna Kamunen, kolmekymmentäkolmevuotias, syntynyt ja kasvanut Suomessa. Halu nähdä ulkomaita ja aloittaa toinen opintojakso toivat minut yhdeksän vuotta sitten Alankomaihin. Näiden vuosien aikana olen ehkä jo hiukan 'maastoutunut'; minulla on hollantilainen kumppani ja kolme pyörää, asun Amsterdamissa, olen aloittanut oman suunnittelufirman ja rakastunut purjehtimiseen. Kuitenkaan 'hollantilaistuminen' ei mennyt ihan mutkitta, kaipasin selvästi jotakin: suomalaisia.

Suomen kieli, suomalaiset, suomalaiset juhlat ja pulla. Kun viime vuonna tutustuin Alankomaat–Suomi -Yhdistyksen kautta ihmisiin ja vietin heidän kanssaan itsenäisyyspäivän juhlaa, tiesin mahtavan illan jälkeen varmasti että haluan tehdä jotakin tämän suomalainen-hollannissa-jutun kanssa.

Hiukan myöhemmin luin Aviisista että etsinnässä oli uusia johtokunnan jäseniä. Ilmoitauksiin, minut tutkittiin perinpohjaisesti ja valittiin.

Tulevana aikana olen siis teidän edustajanne kehittäessämme seuraava interaktiivisemmaksi, nuoremmaksi ja vielä juhlavammaksi. Uskon että tulemme hyvin toimeen!

Johanna Kamunen

Een nieuwe lay-out redacteur

"Terve, minä olen Pekka Mäki, on hauska tutustua!"

Met deze zin laat ik aan Nederlanders horen dat ik Fins bloed heb. Het is één van de weinige zinnen die ik vloeiend uit kan spreken. Ik kan mij redden in een Finse winkel, ik kan tellen en ik ken enkele Finse scheldwoorden.

Officieel heet ik Peter-John Mäki. Ik ben geboren als vierde kind in Australië van een Nederlandse moeder en een Finse vader. Hun huwelijk liep stuk en mijn moeder vertrok met de kinderen terug naar Nederland. Het was 1962. In Nederland heerste een strenge winter en wij arriveerden in zomerkleding. Aangezien wij allen de Finse nationaliteit hadden en geen visum, werd ons de toegang geweigerd door de douane. Pas nadat de broer van mijn moeder borg stond voor het gezin mochten wij van de boot af en werden we toegelaten op Nederlandse bodem.

Van onze vader, die was achtergebleven in Australië, hebben wij nooit meer iets vernomen. Hij stond uiteindelijk zelfs geregistreerd als 'zijnde vermist'. Pas in juni 1990 vernamen wij via de Finse ambassade dat hij, Ahti Mäki, was overleden aan de gevolgen van een hartaanval in de maand mei te Mount Isa in Australië.

Toen ik 12 jaar oud was, in 1972, gingen wij voor het eerst op vakantie naar Finland. Daar ontmoette ik mijn Finse familie; ooms en tantes, neven en nichten. Wij logeerden in het oude en kleine familiehuis van de Finse familie Mäki. Het huis was gelegen in een klein langgerekt dorp, Köyräntie genaamd, ten noordoosten van Kangasala langs het meer Vesijärvi. Ik was een klein knaapje en deze reis zou een onuitwisbare indruk op mij gaan achterlaten. In Amsterdam-Osdorp, waar ik toen opgroeide, hadden wij lange grachten, maar Finland had enorme meren en oneindig veel. De Finse taal was gek maar klonk toch mooi. De natuur was weids en we hadden achter het huis een groot bos waar nooit iemand kwam. Aan de rand van het bos was een echte waterbron van nog geen meter doorsnede. Het water mocht zo gedronken worden. Er was een sauna met ijskoud water uit een pomp. We maakten kampvuren, wandelingen en zwommen in ons blootje in het meer. We aten zwaar en donkerbruin brood en dikke worst met komkommer. De meeste woorden die ik nu ken heb ik toen geleerd.

Hoogtepunt was de kennismaking met onze Finse halfzus, Raila, een jongedame met dezelfde Finse vader... Toen ze kwam logeren en wij haar eindelijk konden zien, zag ik geen vreemde onbekende vrouw. Ik begreep er niets van maar ik zag toch direct hetzelfde

Peter-John Mäki

bloed: Mäki bloed, Fins bloed. Het werd een mooie hereniging. Terug in Nederland maakte ik een dik plakboek. Ik wilde dit avontuur nooit vergeten.

Sindsdien ben ik trots op mijn komaf en ben ik Finland ook gaan zien als mijn land. Alles wat Fins is wil ik kennen, horen of zien. Trots was ik toen Jari Litmanen bij Ajax kwam voetballen: Ajax werd toen groot dankzij Finland.

Enkele jaren geleden reisde een vriendin van mij enkele keren naar Finland voor haar werk. Een keer vertelde zij mij: "nu herken ik bij jou Fins gedrag". En daarbij doelde zij op het rustige, dikwijls naar binnen gekeerde en soms ondoordringelijke gedrag. En 'gezelligheid' zit bij mij ook eerder van binnen dan van buiten. Op een feest kan ik makkelijk wat gaan lezen en heb het dan echt naar mijn zin! Maar die opmerking van haar raakte mij. Ik was er erg blij mee. Het voelde als erkenning.

Vorig jaar ontmoette ik voor het eerst in mijn leven een Finse halfbloed. Het was na een theatervoorstelling dat zij op mij af kwam lopen. Zij had gehoord dat ik ook een Finse halfbloed was. Of ik zin had om te praten. Ruim een uur lang spraken wij over Finland. Over het land en de taal. Over de woorden die wij kenden en over het eten: het lekkere ruisleipä, de hapankorppuja, de makkara en de Finlandia Vodka. Het werd een feest. We lachten en vielen stil over dezelfde dingen. Nog dagen daarna verkeerde ik in een gelukkige roes. Deze herkenning was eerlijk en belangrijk voor mij.

Nu las ik in de **Aviisi** van 2003–2 het "Commentaar van Noora"; de 'tweede generatie Finse'. Ik vond het mooi wat zij schreef. En even verderop staat een cool verslag van Bjarne over de cursus over de "Finse taal en cultuur" in Finland. Over een paar jaar zal ik mijn kinderen daar ook aan laten deelnemen. En tot mijn grote verbazing, of beter gezegd 'opwinding', las ik ook dat de Finse regering de dubbele nationaliteit goedkeurt! Ik kreeg het er warm van en het voelde alsof mijn hoofd knalrood werd. Toen ik 19 jaar was heb ik mij laten naturaliseren tot Nederlander en ik heb mij daar eigenlijk nooit gelukkig bij gevoeld. Maar nu ga ik na de zomer mijn Finse paspoort terughalen. Ik denk dat ik dan mijn ogen niet droog hou.

Het is mij nu wel duidelijk geworden; ik moet en wil actiever bezig zijn met mijn achtergrond. Toen ik onlangs van Arnold hoorde dat de functie van vormgever van Aviisi dit jaar vrij zal komen, was mijn besluit snel genomen. Vanaf **Aviisi** 2003–5 zal ik de lay-out gaan verzorgen. Als deze Aviisi bij u in de bus valt heeft Joop Susan mij inmiddels volledig ingewerkt. Bedankt Joop! De keuze om de lay-out op mij te nemen heeft ook te maken met het feit dat ik al enkele jaren werk als communicatie vormgever voor architecten, gemeente en het bedrijfsleven. U kunt hierover meer informatie vinden op mijn website 🌐 <http://www.ochre.nl/>.

Maar, ik wil nog meer doen:

Oproep 1:

Ik wil al heel lang Finse brieven kunnen schrijven naar mijn zus in Finland. Ik wil nu eindelijk de taal leren spreken en schrijven. In Rotterdam wordt een cursus gegeven maar omdat ik in Arnhem woon is dat voor mij te ver weg.

Ik heb 2 vragen aan de lezers van Aviisi: (1) – Wie wil net als ik de Finse taal leren beheersen door bijvoorbeeld 1x per week echt les te krijgen. Voorwaarde: het moet in de regio van Arnhem plaatsvinden. Ik hoop dat véél halve en tweede generatie Finnen gaan reageren. (2) – Wie kan er Finse taallessen verzorgen? Bij voorkeur een echte docent die dan ook betaald kan worden door de 'leerlingen van de klas'. Ik ben zelf van origine docent, dus ben ik bereid om lesstof mee te helpen bedenken en ontwikkelen wat betreft 'thema's en beeldmateriaal'.

Oproep 2:

Eigenlijk wil ik al heel lang een 'Finse Huiskamer' oprichten. Een locatie waar Finnen (Scandinaviërs) elkaar regelmatig kunnen ontmoeten. Een vaste locatie (ook regio Arnhem) met een open inloop op gezette tijden. Ik mis de ervaring om iets dergelijks op te zetten en kan dat dus niet alleen. Wie wil met mij meedenken om hierover tot concrete plannen te komen en tot een uitvoering daarvan?

U kunt reageren via de redactie van Aviisi of direct naar mij per e-mail: pjm@ochre.nl.

U kunt natuurlijk ook bellen: 026-381.54.95.

Peter-John Mäki

Uusi layout-toimittaja

"Terve, minä olen Pekka Mäki, on hauskaa tutustua!"

Tämän lauseen avulla osoitan hollantilaisille, että minussa virtaa suomalaista verta. Se on yksi niistä harvoista lauseista, jotka pystyn sujuvasti lausumaan. Minä selviydyn suomalaisessa kaupassa, osaan laskea ja tunnen muutamia suomalaisia kirosanoja.

Minun nimeni on Peter-John Mäki. Minä synnyin Australiassa perheemme neljäntenä lapsena ja äitini on syntyjään alankomaalainen ja isäni suomalainen. Heidän avioliittonsa kariutui ja äitini muutti lasten kanssa takaisin Alankomaihin vuonna 1962. Me saavuimme Alankomaihin keskelle ankaraa talvea kesävaatteissamme. Koska meillä kaikilla oli Suomen kansalaisuus eikä viisumia, emme päässeet tullista läpi. Vasta kun äitini veli meni takuuseen perheestä, meille annettiin lupa poistua laivasta ja saimme astua maihin.

Isästämme, joka jäi Australiaan, emme koskaan enää kuulleet mitään. Hänet oli jopa merkitty kirjoihin 'kadoksissa olleeksi'. Vasta vuoden 1990 kesäkuussa saimme Suomen suurlähetystön kautta tiedon, että isämme Ahti Mäki oli kuollut toukokuussa sydänkohtauksen seurauksena Mount Isassa Australiassa.

Vuonna 1972 ollessani 12 vuotta vanha menimme ensimmäistä kertaa lomalle Suomeen. Tapasin siellä suomalaisen perheeni; sedät, tädit ja serkut. Me asuimme suomalaisen Mäen perheen vanhassa ja pienessä kotitalossa. Talo kuului pieneen pitkänomaiseen kylään nimeltä Köyräntie, joka sijaitsee Kangasalan koillispuolella Vesijärven rannikolla. Minä olin silloin pieni poikavesseli ja tämä matka tulisi jättämään minuun lähtemättömän vaikutuksen. Meillä oli Amsterdam-Osdorpissa, jossa minä kasvoin, pitkiä kanavia, mutta Suomessa oli loputtoman paljon suuria järviä. Suomen kieli oli hassua mutta kuulosti kuitenkin kauniilta. Luontoa riitti rajattomasti ja meillä oli talon takana iso metsä, jossa ei koskaan käynyt ketään. Metsän reunassa oli oikea lähde läpimitaltaan vajaa metri. Saimme juoda siitä suoraan vettä. Meillä oli myös sauna, jossa oli vesipumppu, josta tuli jääkylmää vettä. Rakensimme nuotioita, teimme kävelyretkiä ja uimme ilkosillamme järvenssä. Me söimme tuhtia tummanruskeaa leipää ja paksua makkaraa kurkun kera. Olin silloin useimmat nykyään tuntemistani sanoista.

Matkan kohokohta oli tutustuminen suomalaiseen sisarpuoleemme Railaan. Hän oli nuori nainen, jolla oli sama suomalainen isä... Kun hän tuli vierailulle ja saimme lopultakin nähdä hänet, ei edessäni ollutkaan tuntematon vieras nainen. Olin aivan ymmälläni, mutta näin heti että hän oli samaa verta: Mäen verta, suomalaista verta. Tapaamisestamme muodostui kaunis yhteyteen pääsy. Palattuani takaisin Alankomaihin tein matkakokemuksistani paksun muistoalbumin. Tätä seikkailua en koskaan halunnut unohtaa.

Olen siitä lähtien ylpeä juuristani ja olen alkanut pitämään Suomea minun maanani. Haluan oppia tuntemaan, haluan kuulla ja haluan nähdä kaikkea, mikä on suomalaista. Olin ylpeä, kun Jari Litmanen liittyi Ajaxin jalkapallojoukkueeseen: Ajaxista tuli silloin Suomen ansiosta suuri.

Ystäväni matkusti muutamia vuosia sitten joitakin kertoja Suomeen työnsä vuoksi. Keran hän totesi minulle: "tunnistan sinussa nyt suomalaista käyttäytymistä". Tällä hän tarkoitti rauhallista, usein sisäänpäin kääntynyttä ja joskus jopa selittämätöntä tapaa käyttäytyä. 'Viihtyvyys' liittyikin minulla enemmän sisäiseen kuin ulkoiseen olemukseeni. Voin juhlassa mainiosti istua lukemassa jotain ja kuitenkin viihtyä siellä hyvin! Mutta tuo hänen huomaautuksensa todella teki minuun vaikutuksen. Olin siitä iloinen. Se tuntui minusta tunnustukselta.

Tapasin viime vuonna ensimmäistä kertaa elämässäni puoliverisen suomalaisen. Hän tuli puhumaan kanssani teatteriesityksen päätyttyä. Hän oli kuullut, että minäkin olin puoliverinen suomalainen ja hän tiedusteli haluaisinko puhella hänen kanssaan. Puhuimme runsaan tunnin ajan Suomesta; maasta ja sen kielestä, tuntemistamme sanoista ja ruoista: maukkaasta ruisleivästä, hapankorpuista, makkarasta ja Finlandia vodkasta. Se oli juhlaa. Samat asiat naurattivat meitä ja hiljensivät meidät. Tunsin onnen huumaa vielä monta päivää tapaamisemme jälkeen. Tämä asioiden tunnistaminen oli minulle todellista ja tärkeää.

Luin **Aviisista** 2003–2 "Nooran, toisen sukupolven suomalaisen, kommentit". Hänen kirjoituksensa oli minusta kaunis. Vähän pidemällä on myös Bjarnen kirjoittama cool kertomus Suomessa järjestettävästä 'suomen kieli ja kulttuuri' – kurssista. Aion antaa omien lastenikin osallistua kurssiin muutaman vuoden päästä. Olin myös suuresti hämmästynyt, tai paremminkin innostunut lukiessani, että Suomen hallitus hyväksyy kaksoiskansalaisuuden! Minulle tuli viestistä lämmin olo ja pääni tuntui muuttuvan kirkkaan punaiseksi. Olin 19-vuotiaana ottanut Alankomaiden kansalaisuuden, mihin tilanteeseen en kuitenkaan oikeastaan koskaan ollut tyytyväinen. Mutta nyt aion kesän jälkeen hankkia takaisin suomalaisen passini. Silmäni eivät varmasti silloin pysy kuivina.

Minulle on tullut selväksi, että minun täytyy ja minä haluan toimia aktiivisemmin koskien taustaani. Kuullessani jokin aika sitten Arnoldilta, että Aviisin taittajan virka vapautuisi tänä vuonna, oli päätökseni nopeasti tehty. Olen **Aviisin** numerosta 2003–5 alkaen vastuussa lehden ulkoasusta. Tämän Aviisin pudotessa postilaatikoonne on Joop Susan jo opastanut minua tehtävään. Kiitos Joop! Valintani ottaa lehden ulkoasu vastuulleni liittyi myös siihen seikkaan, että olen työskennellyt jo muutaman vuoden ajan kommunikaatio-suunnittelijana arkkitehdeille, kunnalle ja yrityksille. Lisää tietoa saat kotisivuiltani <http://www.ochre.nl/>.

Mutta haluan tehdä vielä enemmän:

Kutsu 1:

Minulla on ollut jo kauan toiveena pystyä kirjoittamaan kirjeitä suomeksi sisarelleni Suomeen. Haluan nyt lopultakin oppia puhumaan ja kirjoittamaan suomea. Rotterdamissa järjestetään kielikursseja, mutta koska asun Arnhemissa on matka minulle liian pitkä.

Haluaisin esittää Aviisin lukijoille kaksi kysymystä: (1) – Kuka muu haluaisi minun tapaani oppia suomen kieltä ja todella ottaa tunteja esimerkiksi 1x viikossa. Ehtona on se, että tunnit järjestetään Arnhemin alueella. Toivon monien puoleksi suomalaisten ja toisen polven suomalaisten reagoivan kutsuuni. (2) – Kuka voisi antaa suomen kielen

tunteja? Mieluiten haluaisin tehtävään koulutetun opettajan, jolle sitten 'luokan oppilaat' suorittaisivat maksun. Olen itse alunperin opettaja ja voin auttaa opetusmateriaalin keksimisessä ja kehittämisessä liittyen 'aiheisiin ja kuvamateriaaliin'.

Kutsu 2:

Minulla on oikeastaan ollut jo kauan ajatuksena perustaa 'suomalainen olohuone'. Se olisi paikka, jossa suomalaiset (skandinaaviset) voisivat tavata säännöllisesti toisiaan. Se sijaitsisi määrättyssä paikassa (myös Arnheimin alueella) ja sinne olisi vapaa pääsy tiettyinä aikoina. Minulta puuttuu kokemusta pistää tällainen hanke alulle, joten en yksin onnistu asiassa. Kuka haluaisi auttaa minua projektin ideoinnissa, jotta pääsisimme asiassa konkreettisiin suunnitelmiin ja projektin toteutukseen?

Voitte reagoida Aviisin toimituksen välityksellä tai lähettää minulle suoraan sähköpostia osoitteeseen: ✉️ pjm@ochre.nl. Voitte tietysti myös soittaa numeroon: ☎️ 026-381.54.95.

Peter-John Mäki

(Käännös: Tiina van Leeuwen)

Isä Robert de Caluwé, 90

Robert de Caluwé syntyi Sas van Gentissä Hollannissa 6. toukokuuta 1913. Hän opiskeli ensin kansakoulun opettajaksi ja siten katoliseksi papiksi Roomassa, Collegium Russicumissa. Isä Robert tuli Suomeen joulukuussa 1940. Hän perusti ekumeenisen, bysanttilaisen riituksen katolisen kappelin Helsinkiin Frederikinkadulle. 1950-luvulla toiminta muutti Vantaan Rekolaan, jossa aloitti maksuton ikonikoulu. Paavi nimitti hänet 1965 Espoossa sijaitsevan Katolisen kirkon Ekumeenisen keskuksen ja bysanttilaisen kappelin johtajaksi. Isä Robert on Suomen heraldisen seuran kunniajäsen. Hän on Maltaan ritari ja vastaa järjestön jäsenten vaakunoiden hyväksymisestä Hän sai Pro Finlandia – mitalin ainoana ulkomaalaisena 1977 ja Espoo – mitalin 1980. Hän on pitänyt satoja esitelmiä ja ikonimaalauskursseja Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Hollannissa, kirjoittanut parikymmentä kirjaa ikonimaalauksesta, kääntänyt kirjoja ja pitänyt taidenäyttelyitä. Syntymäpäivävastaaanotto on tänään tiistaina Ekumeenisessa keskuksessa kello 12-18.

Ikonimaalari on opettanut tuhansia:

Suorakaiteen muotoisen huoneen päätyseinät ovat kokonaan lämpimän ruskeansävyyisten ikonirivistöjen vallassa. Pitkiä seiniä peittävät lattiasta kattoon yltävät kirjahyllyt, niin kuin talon kaikissa muissakin huoneissa. Huoneessa on kaksi pöytää, joista toisen ääressä istuu isä Robert de Caluwé ja katsoo ulos ikkunasta espanolaiseen maalaismaisemaan. Valloisine partoineen ja hymystä tuikkivine silmineen hän tuo mieleen lempeän kotitontun – jos nyt kirkonmiestä voi verrata kansanuskon hahmoon.

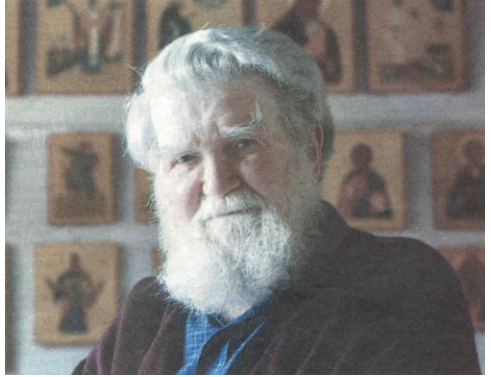
Katolisen kirkon Ekumeenisessa keskuksessa on aamupäivällä jo käynyt yksi vierailijaryhmä. Kuukausittain Myllyjärvelle, Bodominjärven pohjoispuolelle, löytää tiensä puolenkymmentä ryhmää. Ikonien veroinen vetonaula on niiden tekijä, keskuksen perustaja ja ainoa asukas. Jokaisen viikon torstaina ja perjantaina pöytiin ympärillä istuvat aamusta iltaan isä Robertin oppilaat, jotka maalaavat omia ikonejaan mestarin opastuksella. "Tuhansia, tuhansia!" hän vastaa kysymykseen, miten monia hän on vuosikymmenten varrella opettanut.

Hollannissa kasvanut nuorukainen kiinnostui opiskeluaikanaan Roomassa bysanttilaisuudesta. Itäisen uskonperinteenlinjalla ei opittu pelkkää Jumalan sanaa, vaan myös

Dostojevskin ja Tolstoin. Ensimmäisen oman ikoninsa isä Robert maalasi 1938 maineikkaan venäläisen ikonitaiteilijan Pimen Sofronoffin opastuksella. Ikoni päätyi tekijänsä mukana Suomeen 1940. Nuoren papin piti lähteä Neuvostoliittoon auttamaan nälkää näkeviä, mutta "Stalin sanoi *njet*". Talvisodasta juuri selvinneessä Suomessa oli paikka vapaana. Isä Robert tuli täyttämään sen – ja jäi.

Suomeen tullessaan hän oli maan ensimmäinen ikonimaalari, joka maalasi vanhalla munatemperatekniikalla eikä Pietari Suuresta lähtien käytetyillä öljyväreillä. Nykyisin munatempere on tavallisin tekniikka, Isä Robert kertoo ja nostaa pöydälle myös uusimman, pari viikkoa sitten valmistuneen ikoninsa. Hänen taidettaan voi ihailla muuallakin kuin Myllyjärvellä. Ekumeeninen keskus on omavarainen, koska sen isäntä on rahoittanut toimintaa myymällä paitsi ikonejaan ja kirjojaan myös suunnittelemalla vaakunoita.

Isä Robert de Caluwé

Yhden vaakunoista voi nähdä rovaniemeläisen irlantilaispubin seinällä. Sen reunoilla on neliapiloita ja keskellä kolme olutkolpakkoa. Latinankielinen lause *alareunassa* tarkoittaa totuuden etsintää. "Niiden kolmen kolpakon jälkeen", isä Robert nauraa kihertää. Hänen oman sukunsa vaakuna on 1300-luvulta. Siinä lukee hollanniksi "*Doe goed en laet praten*". Suomeksi se kääntyy "Tee hyvin ja anna löpötellä". "Suomessa olen opinut lauseen merkityksen", isä Robert hymyilee. Kun hän 1950-luvulla asui Vantaan Rekolassa ja reissasi sieltä käsin ympäri maata reppu selässään, kylillä juoruttiin, että ei tuo pappi taida missään selibaatissa elää. Hän ei puheista piitannut, kun itse tiesi totuuden.

"Minulta on kysytty, eikö selibaatissa eläminen ole vaikeaa. Vastaan, että on se joskus. Mutta eikö avioliitossa eläminenkin joskus ole vaikeaa?" Papiksi haluavien nuorten miesten tähden Isä Robert toivoo, että katolinen kirkko vielä joskus luopuu selibaattivaatimuksestaan. Nykyinen paavi on hänen mielestään kuitenkin vanhoillinen ja itsepäinen. "Katolinen kirkko on liian ankara. On unohdettu suvaitsevaisuus ja rakkaus ihmisiin".

"Minulta on kysytty, eikö selibaatissa eläminen ole vaikeaa. Vastaan, että on se joskus. Mutta eikö avioliitossa eläminenkin joskus ole vaikeaa?" Papiksi haluavien nuorten miesten tähden Isä Robert toivoo, että katolinen kirkko vielä joskus luopuu selibaattivaatimuksestaan. Nykyinen paavi on hänen mielestään kuitenkin vanhoillinen ja itsepäinen. "Katolinen kirkko on liian ankara. On unohdettu suvaitsevaisuus ja rakkaus ihmisiin".

Joka sunnuntai isä Robert pitää jumalanpalveluksen Ekumeenisen keskuksen kapelissa. Osallistujilta ei koskaan kysytä, mihin kirkkokuntaan he kuuluvat, eikä kirkkokahveilla tehdä 'propagandaa'. "Suomen kielessä on kaunis sana, suvaitsevaisuus", kahdeksaa kieltä sujuvasti puhuva isä Robert opettaa ja heristää lyijykynää kasvojensa edessä. Ekumenissakin hän on paavin kanssa eri linjoilla, ovat jotkut huomauttaneet. "Mutta minä en kysy paavilta", hän napauttaa. Isä Robert on varma, että myös islam ja kristinusko voisivat elää rauhassa rinnakain, vaikka epäileekin olevansa ainoa katolinen pappi, joka on lukenut Koraanin alusta loppuun: "Sen henki on joskus hyvin epäkristillinen, mutta niin on Vanhan testamentinkin".

Suuren osan ajastaan isä Robert käyttää lukemiseen. Maailman menoa hän seuraa sanomalehdistä, jotka hän käy läpi tarkkaan. Kuin todisteeksi hän vetää hyllystään esiin äskettäin saamansa taidekirjan ja selaa esiin oikean aukeaman. Sivulla on Peter de Hoochin taulu 1660-luvulta. Omenakoria sylissänsä pitävän naisen punaisen helman alta

pilkistää valkoisen kengän tylppä kärki. Kirjan väliin on talletettu pari päivää aiemmin Helsingin Sanomista saksittu ilmoitus. Siinä tavaratalo mainostaa aivan samanlaista kenkää.

Kesällä hän lähtee taas viikoksi Pohjois-Ruotsiin opettamaan ikonimaalausta. Kerran vuodessa hän käy kotimaassaan Hollanissa mutta viihtyy nykyään enimmäkseen kodin rauhassa ja hiljaisuudessa. "Olen tehnyt testamentin", hän vähän yllättäen toteaa ja katsahtaa taas ulos. Rakennukset ja tontti menevät katoliselle kirkolle. Koko irtaimiston saa Sirkku Lehtinen, joka on 33 vuotta ollut palkatta keskuksen ainoa työntekijä.

Omaa uskoaan isä Robert ei ole koskaan epäillyt, vaikka onkin monia asioita, joita ei voi ymmärtää. "Kynnyksen toisella puolella nekin tulevat selväksi", hän sanoo.

Minttu Mikkonen

(Helsingin Sanomat 6. toukokuuta 2003)

Vader de Caluwé 90 jaar

Vader Robert de Caluwé is geboren in Sas van Gent op 6 mei 1913. Hij heeft eerst de kweekschool voor onderwijzers gevolgd, is daarna tot katholieke priester gewijd, en hij studeerde verder aan het Russische college in Rome. Hij begon met het oecumenisch en Byzantijns centrum in de katholieke kapel aan de Frederikinkatu in Helsinki. In de jaren vijftig verhuisde de kapel naar Rekola in Vantaa, waar hij met gratis cursussen iconenkunst begon. De paus benoemde hem in 1965 tot leider van het oecumenisch centrum en van de Byzantijnse kapel. Vader Robert is erelid van de Finse heraldische vereniging, hij is Maltezer ridder en is betrokken bij het goedkeuren van de wapenschilden. Hij heeft als enige buitenlander de Pro Finlandia medaille gekregen en in 1980 heeft hij een onderscheiding van de stad Espoo gekregen. Hij heeft honderden cursussen gegeven in de iconenkunst in Noorwegen, Zweden, Finland en Nederland. Hij heeft tientallen boeken over de iconenkunst geschreven, boeken vertaald en exposities georganiseerd. De verjaardagsreceptie is vandaag (dinsdag 6 mei 2003) van 12 tot 18 uur in het oecumenisch centrum.

Iconenschilder heeft aan duizenden leerlingen gedoceerd:

De kortere muren van zijn lange kamer zijn geheel door warm, bruinetint iconenrijen bedekt en tegen de lange muren staan van de vloer tot aan het plafond gevulde boekenscapen. In de kamer met uitzicht op het landschapsschoon van Espoo staan twee tafels en aan de ene zit vader Robert de Caluwé. Met zijn witte baard en zijn glimlachende schitterende ogen doet hij denken aan een vriendelijke huiskabouter; als men nu een priester mag vergelijken met een figuur uit het volksgeloof.

Die morgen is er al een groep gasten op bezoek geweest. Maandelijks komen er een tiental groepen naar het oecumenisch centrum dat ten noorden van het Bodominjärvi aan het Myllyjärvi is gelegen. De trekpleisters van het centrum zijn de iconen en ook de schilder, de stichter en enige bewoner van het centrum. Iedere donderdag en vrijdag zitten de leerlingen, die hun eigen iconen onder leiding van de meester schilderen, van 's morgens vroeg tot 's avonds laat rond de tafels. De vraag hoeveel leerlingen hij nu gehad heeft in de afgelopen decennia beantwoordt hij met: "duizenden, duizenden".

Tijdens zijn studietijd in Rome was hij al geïnteresseerd in de Byzantijnse cultuur. In de Byzantijnse richting leerde men niet alleen het woord van God, maar ook Dostojewski en Tolstoi. Zijn eerste icoon schilderde vader Robert in 1938, toen hij in de leer was bij de

beroemde Russische iconenkunstenaar Pimen Sofronof. In 1940 heeft hij die meegenomen naar Finland en daar is die ook gebleven. De jonge priester wilde naar de Sovjet-Unie toe gaan om de hongerenden daar te helpen, maar Stalin zei "njet". In Finland, dat net de winteroorlog achter de rug had, was een plaats vrij, die Vader Robert vervulde.

Hij was de eerste in dit land die iconen weer schilderde met de oude tempera techniek, en niet met de olieverf techniek die sinds de tijd van tsaar Peter de Grote in gebruik was. "Tegenwoordig is de tempera techniek weer gewoon", legt Vader Robert uit, terwijl hij zijn nieuwste icoon, pas een paar weken oud, op de tafel legt. Het oecumenisch centrum is financieel zelfvoorzienend, omdat Vader Robert de activiteiten financiert met het verkopen van iconen, boeken en met het ontwerpen van familiewapens.

Zijn kunstwerken zijn ook te zien op andere plaatsen, bijvoorbeeld één van die wapens hangt aan de muur van de Ierse pub in Rovaniemi. Aan de randen zijn klavertjesvier geschilderd, in het midden drie grote bierglazen en daaronder een Latijnse spreuk die de waarheidszoeker betekent. "Na het nuttigen van die drie bierglazen natuurlijk", schertst vader Robert. Het wapen van zijn eigen familie stamt uit de veertiende eeuw, waarop in het Nederlands staat: "Doe goed en laet praten" of: "*Tee hyvin ja anna lörpötellä*". Pas in Finland heb ik de betekenis van die spreuk begrepen, glimlacht vader Robert. Toen hij in de jaren vijftig in Vantaa woonde en van daaruit met zijn rugzak door het land reisde, werd er geroddeld dat die priester niet in het celibaat leefde. Hij heeft zich niets aangetrokken van die verhalen, omdat hij zelf de waarheid wist.

"Als aan mij gevraagd werd of het leven in het celibaat moeilijk is, heb ik geantwoord met 'soms' en met de wedervraag, is het huwelijk ook niet soms moeilijk?" Voor de jongeren die priester willen worden, hoopt Vader Robert dat de katholieke kerk op een dag de celibaatverplichting opheft. De huidige paus is volgens hem toch te ouderwets en te hardnekkig. "De katholieke kerk is te streng. Men is de liefde voor de mensen en de verdraagzaamheid vergeten".

Iedere zondag draagt Vader Robert de mis op in de kapel van het oecumenisch centrum. Aan de deelnemers wordt nooit gevraagd tot welke kerk ze behoren, en ook niet op de koffietafel daarna. "In de Finse taal is er een mooi woord daarvoor: *suvaitsevaisuus* of verdraagzaamheid", legt Vader Robert uit, terwijl hij met een potlood in zijn hand zijn woorden versterkt. Sommigen hebben gemerkt dat hij ook met het oecumenisch centrum niet altijd met de paus op dezelfde lijn zit, "maar, ik vraag het ook niet aan de paus". Vader Robert, die acht talen vloeiend spreekt, is er zeker van dat ook de islam en het christendom in vrede naast elkaar kunnen leven, ook al vermoed hij soms dat hij de enige katholieke priester is die de koran helemaal gelezen heeft. "De geest van de koran is soms erg tegen het christelijke, maar zo zijn ook de teksten van het oude testament".

Vader de Caluwé voor zijn huis in Espoo
(foto: Arie Oudman)

Het grootste deel van zijn tijd gebruikt vader Robert met lezen. Het wereldnieuws volgt hij uit de kranten die hij nauwgezet leest. Als bewijs trekt hij uit de boekenplank een kunstboek en zoekt naar de juiste pagina. Daar staat een schilderij uit 1660 van Peter de Hooch met een vrouw die een appelmand op haar schoot heeft en waar een witte, ronde schoenpunt onder de rode rokkenband tevoorschijn komt. Uit de pagina komt ook een uitgeknipte recente advertentie van Helsingin Sanomat waarin een groot warehouse met diezelfde schoen adverteert.

In de zomer gaat hij weer een week naar Noord Zweden om daar het iconen schilderen te doceren. Eén keer per jaar gaat hij naar Nederland, maar tegenwoordig houdt hij eigenlijk meer van de rust en stilte van zijn huis.

Plotseling zegt hij: "Ik heb mijn testament al gemaakt", en hij kijkt weer naar buiten. "De gebouwen en het land gaan naar de katholieke kerk. De inboedel gaat naar Sirkku Lehtinen, die al 33 jaar zonder salaris op het oecumenisch centrum heeft gewerkt".

Vader Robert heeft nooit aan zijn eigen geloof getwijfeld, ook al zijn er veel zaken, die niet begrepen kunnen worden. "Op de drempel naar het andere leven worden die ook wel duidelijk", zegt hij.

Minttu Mikkonen

*(Uit de Helsingin Sanomat van 6 mei 2003;
Nederlandse vertaling: Stephan Vermeulen)*

Keskivertohelsinkiläinen on 37-vuotias nainen

Helsinkiläisillä miehillä on hyvät oltavat, sillä tuhatta miestä kohden pääkaupungissa on 1151 naista. Keskivertohelsinkiläinen on siis nainen. Hän on 37-vuotias, sillä se on helsinkiläisten mediaani-ikä. Kaupunkilaisista yhtä moni on yli 37-vuotias kuin sen alle. Helsinkiläiset ovat hyvin koulutettuja. Suurimmalla osalla on vähintään keskiaseen koulutus, mutta korkeasti koulutettujakin helsinkiläisistä on 32,8 prosenttia.

Perushelsinkiläinen ei ole syntynyt Helsingissä, sillä paljasjalkaisia stadilaisia pääkaupungissa asuvista on vain 43 prosenttia. Muut ovat todennäköisimmin syntyneet lähikunnissa, luultavasti Vantaalla tai Espoossa. Ulkomaalaissyntyisiä Helsingissä on 6,7 prosenttia. Tänä vuonna syntyvän helsinkiläisen tyttölapsen odotettavissa oleva elinikä on 80,1 vuotta. 37-vuotiaalla keskivertohelsinkiläisellä elinikää on jäljellä vielä 43 vuotta. Vastaavanikäinen mies puolestaan olisi nyt elämänsä puolivälissä. Odotettua elinaikaa olisi jäljellä vielä 37 vuotta.

Helsinkiläisten asuinalueista suurin on läntinen suurpiiri, jossa asuu noin 100 000 asukasta. Siihen kuuluvat Munkkiniemen, Reijolan, Haagan, Pitäjänmäen ja Kaarelan peruspiirit, joista eniten väkeä asuu Kaarelassa. Kaarelan alueella on eniten asukkaita Kannelmäessä. Keskivertohelsinkiläisen voidaan siis sanoa asuvan noin 13 000 asukkaana Kannelmäessä. Keskivertohelsinkiläisen asumismuoto on kimurantimpi. Hän on naimaton, muttei kuitenkaan asu yksin. Keskivertohelsinkiläisellä on asuinkumppani, mutta hänen ei voida sanoa asuvan avoliitossa, sillä kaikista helsinkiläisperheistä vain joka neljäs on avopari.

Keskivertohelsinkiläisen asuinkumppani saattaa olla myös lapsi. Yksinhuoltajaäitejä on Helsingissä 21 000. Yleisempää on kuitenkin se, ettei perheessä ole lapsia. Helsinkiläisen koti on paremmin varusteltu kuin suomalaisten keskimäärin. Helsinkiläiset myös tienaaavat

keskivertosuomalaisia enemmän. Helsinkiläiset asuvat hieman ahtaammin kuin suomalaiset keskimäärin. Pääkaupungissa asuvien asumisväljyys on kuitenkin kasvanut tasaisesti. Vielä vuonna 1980 keskivertohelsinkiläisellä oli käytettävissään 27 neliötä, kun vastaava luku on nyt 32,5 neliötä. Keskivertosuomalaisella on asuinneliötä 34,9.

Espoossa asutaan hieman helsinkiläisiä leveämmin. Siellä tilaa on yhtä asukasta kohden 33,2 neliötä. Keskivertovantaalainen puolestaan asuu 31,9 neliön asunnossa, kun taas Kauniaisissa tilaa on varattu yhdelle ihmiselle 42,4 neliötä. Vaaleissa helsinkiläiset äänestävät todennäköisemmin vihreitä kuin muualla Suomessa asuvat. Suosituin puolue pääkaupungissa on kuitenkin kokoomus.

Yhteenveto:

- Sukupuoli: nainen
- Ikä: 37 vuotta
- Koitikieli: suomi
- Siviilisääty: naimaton
- Koulutus: vähintään keskiaste
- Uskontokunta: evankelisluterilainen
- Syntymäpaikka: Uusimaa, todennäköisimmin Vantaa
- Odottettavissa oleva elinikä: 81 vuotta
- Odottettavissa oleva kuolinsyy: verenkiertoelinten sairaus tai kasvain
- Hän kuluttaa 258 litraa vettä vuorokaudessa, josta kotonaan 173 litraa
- Hän saunoo kaksi kertaa viikossa
- Astianpesukone hänellä hurisee joka päivä
- Hän tuottaa 365 kiloa sekajätettä ja 70 kiloa biojätettä vuodessa
- Hän asuu Kannelmässä. Perheeseen kuuluu 1,9 henkilöä
- Koti on vuokra-asunto 60-luvun loppupuolella rakennetussa kerrostalossa. Siinä on kaksi huonetta ja keittiö, 62 neliötä, josta keskivertohelsinkiläisen osuus on 32,5 neliötä. Koko asunnon kuukausivuokra on 608 euroa.
- Asunto on hyvin varusteltu. Kodista löytyvät televisio, videot, levysoitin, astianpesukone, jääkaappi, pakastin, mikroaaltouuni ja lankapuhelin. Hänellä on tv-lupa, muttei tietokonetta. Hän kuitenkin käyttää internettiä ja omistaa kännykän.
- Hän katsoo televisiota 2 tuntia ja 51 minuuttia päivässä. Hän katsoo muita suomalaisia enemmän SubTV:tä, ulkomaisia sarjota ja elokuvia ja vähemmän TV2:sta.
- Hän käy vuoden aikana neljästi elokuvissa, kerran teatterissa ja uimahallissa.
- Kahden vuoden aikana hän vieraillee kerran sinfoniaorkesterin konsertissa ja maauimalla.
- Vuodessa hän istuu työväen- tai kansanopiston oppitunneilla 17 minuuttia, käy kirjastossa 14 kertaa vuodessa,
- joista lainaa 18 kirjaa vuodessa.
- Hän omistaa vaihdepyörän, muttei omaa autoa. Perheellä on auto. Hänellä on ajokortti ja matkakortti.
- Työmatkat sujuvat yleisillä kulkuneuvoilla.
- Hän työskentelee kiiteistö, vuokraus- tai tutkimuspalveluiden tai terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden parissa.
- Hän tienaa verotettavaa ansiotuloa 24 994 euroa vuodessa. Palkkapussi on joka kuukausi 508 euroa lihavampi kuin keskivertosuomalaisen. Keskivertohelsinkiläisen autokunnan tulot ovat 41 281 euroa vuodessa.

- Hän äänesti kaikissa muissa vaaleissa paitsi europarlamenttivaaleissa. Eniten hän oli innoissaan presidentin vaalien toisesta kierroksesta.
- Kunnallis- ja eduskuntavaaleissa hän äänesti todennäkösimmin kokoomusta. Kunnallisvaaleissa hän saattoi antaa äänensä myös vihreille. Eduskuntavaaleissa ruiskukan vaihtoehtona kamppaili SDP.

Merituuli Ahola

(Helsingin Sanomat 11. elokuuta 2003)

De gemiddelde inwoner van Helsinki is een 37-jarige vrouw

De mannen in Helsinki hebben het goed getroffen, tegenover duizend mannen zijn er 1151 vrouwen. Dus de gemiddelde inwoner van Helsinki is een vrouw. Zij is 37 jaar oud, de gemiddelde leeftijd van een inwoner van Helsinki. Er zijn evenveel inwoners van Helsinki ouder dan 37 jaar, als inwoners die jonger zijn. De inwoners van Helsinki zijn goed opgeleid. Het grootste deel is minstens gemiddeld opgeleid, maar liefst 32,8 procent van de inwoners van Helsinki is hoog opgeleid.

De gemiddelde inwoner van Helsinki is niet in Helsinki geboren, het percentage geboren en getogen hoofdstedelingen is ongeveer 43 procent. Het meest waarschijnlijk voor de overigen is dat zij in naburige gemeentes zijn geboren, waarbij de grootste kans is dat dit in Vantaa of Espoo is geweest. 6,7 procent van de inwoners van Helsinki zijn in het buitenland geboren. Voor meisjes die dit jaar in Helsinki zijn geboren is de verwachting dat zij een gemiddelde leeftijd bereiken van 80,1 jaar. De gemiddelde 37 jarige inwonster van Helsinki zou dan nog 43 jaar te leven hebben. Een even oude man zou dan gemiddeld al op de helft van zijn leven zijn. Deze zou hierna nog maar 37 jaar meegaan.

Het grootste deel van de inwoners van Helsinki wonen in het westelijk deel van de stad, er wonen daar ongeveer 100.000 mensen. Dit deel omvat de wijken Munkkiniemi, Reijola, Haaga, Pitäjänmäki ja Kaarela, waarbij de meeste mensen in Kaarela wonen. In Kaarela heeft Kannelmäki de meeste inwoners. Er kan dus gezegd worden dat de gemiddelde inwoner van Helsinki deel uitmaakt van de 13.000 inwoners van Kannelmäki. Het is niet eenvoudig om de gemiddelde leefstijl van de gemiddelde inwoner van Helsinki samen te vatten. Zij is ongetrouwd, maar woont niet alleen. De gemiddelde inwoner van Helsinki heeft huisgenoten, maar er kan van haar niet worden gezegd dat zij met een partner samenwoont, omdat een samenwonend paar deel uitmaakt van maar één op de vier families in Helsinki.

In een gemiddelde huishouding in Helsinki kan de huisgenoot ook een kind zijn. Er zijn in Helsinki 21.000 alleenstaande moeders. Maar het is toch algemener dat kinderen geen deel uitmaken van een huishouding. De huizen in Helsinki zijn beter voorzien van moderne hulpmiddelen dan gemiddeld in Finland. De inwoners van Helsinki verdienen ook meer dan de gemiddelde Fin. Zij zijn iets kleiner behuist. Het woongerief in de hoofdstad is geleidelijk aan verbeterd. In 1980 had de gemiddelde inwoner van Helsinki een woonruimte van 27 m², en dit is nu 32,5 m². De gemiddelde bewoner van Finland heeft een woonruimte ter beschikking van 34,9 m².

In Espoo wordt iets ruimer gewoond dan in Helsinki. De ruimte is daar per inwoner ongeveer 33,2 m². De gemiddelde inwoner van Vantaa woont in 31,9 m², terwijl er in Kauniainen 42,4 m² beschikbaar is per inwoner. De inwoners van Helsinki stemmen meer op de groenen dan de andere inwoners van Finland. Maar toch is de conservatieve partij het meest populair in de hoofdstad.

Samenvatting:

- Geslacht: vrouw
- Leeftijd: 37 jaar
- Moedertaal: Fins
- Burgerlijke staat: ongetrouwd
- Opleiding: minstens MBO (Middelbaar Beroepsonderwijs)
- Geloof: Evangelisch Luthers
- Geboorteplaats: Provincie Uusimaa, gemeente Vantaa
- Leeftijdsverwachting: 81 jaar
- Verwachte doodsoorzaak: verstoorde bloedcirculatie of kanker
- Zij gebruikt 258 liter water per etmaal, waarvan 173 liter thuis.
- Zij gaat twee keer in de week naar de sauna.
- Zij gebruikt iedere dag de vaatafwasmachine.
- Zij produceert 365 kilo niet-organisch en 70 kilo organisch afval per jaar.
- Zij woont in Kannelmäki. Haar gezin bestaat uit 1,9 personen.
- Haar huis is een huurflat die aan het eind van de zestiger jaren van de vorige eeuw is gebouwd. Er zijn twee kamers en een keuken, de oppervlakte is 62 m², waarvan haar deel dus 32,5 m² is. De huur van de gehele woning is 608 euro per maand (incl. verwarming).
- De woning is voorzien van alle luxe. Er is een televisie, video, CD-speler, vaatafwasmachine, ijskast, diepvriestkast, magnetron en een gewone telefoon. Zij heeft een vergunning om tv te ontvangen, maar heeft geen computer. Toch maakt zij gebruik van internet en heeft een draagbare telefoon.
- Zij kijkt twee uur en 51 minuten per dag naar de televisie. Zij kijkt meer dan de gemiddelde Fin naar de SubTV programma's, naar buitenlandse series en films, en minder naar TV2.
- Zij gaat vier keer per jaar naar de bioscoop, en één keer per jaar naar de schouwburg en het zwembad. Eens in de twee jaar gaat zij naar een concert van een symfonieorkest en een buitenzwembad.
- Zij volgt 17 minuten per jaar lessen op een volksuniversiteit en gaat 14 keer per jaar naar de bibliotheek, waar zij per jaar 18 boeken leent.
- Zij bezit een fiets met vernellingen, maar geen auto. Maar het gezin heeft wel een auto. Zij heeft een rijbewijs en een kaart voor het openbaar vervoer. De reis naar het werk doet zij met het openbaar vervoer.
- Zij werkt op een makelaarskantoor, bij een verhuurbedrijf, in een onderzoekscentrum, in een gezondheidsinstituut of bij de sociale dienst.
- Zij verdient 24.994 euro bruto per jaar. Iedere maand ontvangt zij 508 euro meer dan de gemiddelde Fin.
- Een gemiddeld huishouden verdient per jaar 41.281 euro.
- Zij gaat bij alle verkiezingen stemmen behalve bij de verkiezingen voor het europarlement. Zij is het meest geïnteresseerd in de twee ronde van de presidentsverkiezingen.
- Bij de verkiezingen voor de gemeenteraad en het parlement stemt zij meestal op de conservatieve partij. Maar voor de gemeenteraadsverkiezingen kan zij haar stem ook op de groenen uitbrengen. Voor de parlamentsverkiezingen kan zij als mogelijk alternatief voor de conservatieve partij haar stem ook uitbrengen op de socialistische partij.

Merituuli Ahola

*(Uit Helsingin Sanomat van 11 augustus 2003;
Nederlandse vertaling: Arnold Pieterse)*

Finse evenementen – Suomalaistapahtumat

13.9.	Maassluis (Theater Schuurkerk, info: ☎ 010-592.82.45); Trio Töykeät
10.10. – 2.11.	Almere Haven (Cultureel Centrum Corrosia, Markt 5-7, 036-5215929); tentoonstelling van Paula Salmela • <i>Paula Salmelan taidenäyttely</i>
16. – 20.10.	Utrecht (☎ 030-243.64.19); YO! International Youth Opera Festival (o.a. Finnish National Opera)
19.10.	Gouda, herfstwandeling van de Vereniging Nederland-Finland • <i>Alankomaat-Suomi -Yhdistyksen kävelretki</i>
27.11.	Amsterdam (Concertgebouw); Koninklijk Concertgebouworkest speelt muziek van Maazel en Sibelius (tweede symfonie), dirigent Lorin Maazel • <i>Koninklijk Concertgebouworkest soittaa Lorin Maazelin johdolla Maazelin ja Sibeliuksen musiikkia (toinen sinfonia)</i>
13.12.	Rotterdam (De Doelen); het Noord Nederlands Orkest o.l.v. Alexander Vedernikov speelt het vioolconcert van Sibelius (solist Sergey Khachatryan) en de Notenkraaker van Tsjajkovski • <i>Noord Nederlands Orkest Alexander Vedernikovin johdolla soittaa Sibeliuksen viulukonserton (solistina Sergey Khachatryan) ja Tshaikovskin Pähkinänsärkijän</i>
6.12	Den Haag (de Witte); het onafhankelijkheidsfeest van de Finnish Dutch Trade Guild en de Vereniging Nederland-Finland • <i>Kauppakillan ja Alankomaat-Suomi -Yhdistyksen itsenäisyyspäivän juhla</i>

Op reis in Kalevala

Een werkgroep in oprichting rondom het Finse epos Kalevala, haar cultureel-historische context, mythologie en betekenis:

*Aangespoord word ik door luchtkracht
door mijn zinnen oproepen
om tot zingen nu te komen
om het spreken aan te vangen,
om het lied van 't volk te zingen,
om der vaderen zang te zeggen...*

Zo begint “Kalevala”, het Finse epos, in een Nederlandse metrische vertaling van Mies le Nobel. Het is om en nabij 20 jaar geleden dat ik de Kalevala voor het eerst gelezen heb, in een prozabewerking. De metrische vertaling van Mies le Nobel (uitgeverij Vrij Geestesleven, Zeist 1985, op het moment in herdruk) las ik enige tijd later. De Kalevala is een epos dat me blijft boeien en mij intrigeert. Het speelse en poëtische taalgebruik doet plezier, ondanks de vaak vreemde zinsbouw omwille van de metriek.

Nu duik ik opnieuw in de Kalevala. Ik wil een nieuwe reis en ontdekkingsstocht beginnen in dit ‘Land van Kaleva’ en mij op weg begeven in deze wereld rijk aan mythologie. Een wereld van beelden die steeds weer mijn verwondering wekt en mij tot de vragen brengt: “Hoe komen wij mensen tot juist déze beelden? Wat vertellen zij ons, jou en mij?”.

Terwijl ik indertijd op eigen houtje aan het lezen ben geslagen is het nu mijn wens om dit samen met anderen te doen. In een samenspraak met verschillende mensen, met jongeren

en ouderen die net als ik gefascineerd worden door het verhaal en haar beeldtaal; die geprikkeld worden door cultuurhistorische, religieuze en mythologische achtergronden; die geïnteresseerd zijn in de uitwerking die dit epos heeft in kunst en cultuur, vroeger en nu.

Hierover heb ik met enkele mensen gesproken, onder andere met mevrouw Lili Ahonen, zelf Finse en docent Fins aan de universiteiten van Amsterdam en Groningen. Enthousiast deelde zij mijn wens en sprak over de mogelijkheid van de oprichting van een werkgroep rondom de Kalevala. Zoals ik hierboven al aangeef benader ik dit onderwerp als een reis die je op vele manieren kunt maken. Wat staat mij daarbij voor ogen? Vóór ik hierop inga, eerst iets over het epos.

Over het epos de Kalevala:

De oorsprong van de Kalevala ligt in oude, mondeling overgeleverde volksliederen die Elias Lönnrot (1802-1884) tijdens vele, lange reizen naar Fins en Archangelsk Karelië optekende en verzamelde. Daar in het oosten en noordoosten van Finland en in de aangrenzende gebieden in Rusland werden deze verhalende liederen uit vroeger (oer-)tijden door een aantal mensen nog gezongen. Lönnrot koesterde al vroeg een passie voor deze Fins-eigen (finno-ugrische) zangen en zag het als zijn levenswerk om bekendheid aan de verschillende liederen en verhaallijnen te geven. Van een publicatie van deze volkspoëzie was nog weinig sprake. Uit het verzamelde bronmateriaal dichtte en componeerde hij uiteindelijk een samenhangend dichtwerk van 50 'zangen': het epos Kalevala (1849). De naam staat voor "Het land van Kaleva".

Dit epos heeft de Finnen in hoge mate geïnspireerd. Het heeft hun opkomende gevoel van nationale identiteit gesterkt en als het ware wortels gegeven. De Finse taal kreeg betekenis en de Finse cultuur een eigen mythologie en 'oorspronkelijk gezicht'. De kracht en magie van het gesproken woord werd geschreven woord.

Wat mij voor ogen staat 'op reis in Kalevala':

Op reis in het land van Kaleva zie ik drie verschillende, zo te noemen reisroutes: - het lezen en je eigen maken van het epos; - aandacht voor achtergronden en interpretaties van het epos, in het bijzonder voor de mythologische beeldtaal; - een reis naar Finland en Rusland. Deze drie reisroutes vormen in mijn ogen samen een geheel, een dóórlappend pad. (Een uitvoeriger beschrijving van wat mij hierbij voor ogen staat, alsook van het ontstaan van het epos is te vinden op <http://www.nordom.nl/> of kan ik u desgevraagd per e-mail of schriftelijk toesturen)

Benieuwd naar belangstellenden voor een werkgroep rondom de Kalevala, haar cultureel-historische context, mythologie en betekenis doe ik de volgende oproep:

Wie heeft belangstelling en wil tochtgenoot worden op een reis in het land van Kalevala?

Op onderstaand adres kunt u contact met mij opnemen. Mijn voorstel is om elkaar dit najaar te ontmoeten en samen te bespreken hoe we een werkgroep nader vormgeven en beginnen. Ik zie uit naar uw reacties en verschillende inbreng. Mochten er onder u lezers zijn die weliswaar geen tochtgenoot willen worden maar wel voor een enkele keer gesprekspartner willen zijn, dan hoor ik ook dat graag. Uiteraard hoop ik op enkele ware tochtgenoten.

Met hartelijke 'zangersgroet',

Alexander van Hoboken,
Maanstraat 29, 6543 VR Nijmegen, ☎ 024-378.30.24,
 avanhoboken@yahoo.com

Matkalle Kalevalaan

Työryhmä suunnitteilla Kalevalan, sen kulttuurihistoriallisen kontekstin, mytologian ja merkityksen ympäriltä:

*Aangespoord word ik door luchtkracht
Mieleni minun tekevi,
aivoni ajattelevi,
lähteäni laulamahan,
saa'ani sanelemahan,
sukuvirttä suoltamahan,
lajivirttä laulamahan...*

Näin alkaa Kalevala, jonka Mies le Nobel on kääntänyt hollanniksi runomittaan. Siitä on suunnilleen 20 vuotta, kun luin ensi kertaa Kalevalan, suorasanaisena versiona. Mies le Nobelin runomittaisen käännöksen (julkaisija Vrij Geestesleven, Zeist 1985, uusi painos tulossa) luin vähän aikaa sen jälkeen. Kalevala on epos joka kiehtoo ja askarruttaa minua. Sen kepeä ja runollinen kielenkäyttö viehättää, huolimatta runomitan vaatimasta usein oudosta lauserakenteesta. Nyt aion uudelleen sukeltaa Kalevalaan. Haluan alkaa uuden matkan ja tutkimusretken tähän 'Kalevan maahan' ja suunnata kulkuni tähän mytologiasta rikkaaseen maailmaan. Maailmaan, jonka kuvat herättävät minussa yhä uudelleen ihmetystä ja joka panee minut kysymään: "Kuinka me ihmiset päädyimme juuri näihin kuviin? Mitä ne kertovat meille, sinulle ja minulle?"

Aikanaan ryhdyin itsekseni lukemaan kun taas nyt toivoisin seuraa. Yhdessä erilaisten ihmisten, nuorten ja vanhempien kanssa, joita kuten minua kiehtoo tarina ja sen kuvakie-
li; joiden uteliaisuutta herättää sen kulttuurihistoriallinen, uskonnollinen ja mytologinen tausta; joita kiinnostaa eepoksen vaikutus taiteeseen ja kulttuuriin, ennen ja nyt.

Tästä asiasta olen puhunut joidenkin henkilöiden kanssa, muun muassa Lili Ahosen, joka on suomalainen ja suomen kielen opettaja Amsterdamin ja Groningenin yliopistoissa. Innostuneena hän yhtyi toiveeseeni ja mainitsi mahdollisuudesta perustaa työryhmä Kalevalan ympäriltä. Kuten edellä olen kaavaillut, lähestyn tätä aihetta matkana, jonka voi tehdä monella tavalla. Mikä minulla on tähtäimessä? Mutta ensiksi pari sanaa itse eepoksesta.

Kansalliseepos Kalevala:

Kalevalan perustana ovat vanhat, suullisesti säilyneet kansanrunot jotka Elias Lönnrot (1802–1884) kirjoitti muistiin ja keräsi monilla pitkillä matkoillaan Suomen ja Vienan Karjalasta. Suomen itä- ja koillisosissa ja rajan takana Venäjällä osasivat vielä jotkut ihmiset vielä näitä kertovia runolauluja muinaisilta ajoilta. Jo varhain Lönnrot oli palavasti innostunut näistä ikivanhoista runoista ja näki elämäntehtäväkseen tehdä laulut ja niiden sisällön tunnetuksi. Tätä kansanrunoutta ei vielä silloin ollut juurikaan julkaistu. Kokoamastaan lähdeaineistosta hän lopulta sovitti ja laati yhtenäisen runoteoksen, jossa on 50 'runoa': Kalevala-eepoksen (1849). Nimi merkitsee "Kalevan maa".

Epos on inspiroinut suomalaisia suuresti. Se on vahvistanut nousevaa kansallisen identiteetin tunnetta ja ikään kuin antanut sille juuret. Suomen kieli sai merkitystä ja Suomen kulttuuri oman mytologian ja 'alkuperäiset kasvonsa'. Puhutun sanan voimasta ja magiasta tuli kirjoitettua sanaa.

Mitä voisi olla 'matka Kalevalaan':

Matkalla Kalevan maahan näen sanoakseni kolme eri reittiä: - eepoksen lukeminen ja siihen perehtyminen; - eepoksen taustaan ja sen tulkintoihin tutustuminen, nimenomaan mytologiseen kuvakieleen; - matka Suomeen ja Venäjälle. Nämä kolme reittiä muodostavat mielessäni kokonaisuuden, toisiaan seuraavan polun. (Tarkempi kuvaus suunnitelmistani, samoin kuin myös eepoksen synnystä, löytyy netistä osoitteessa <http://www.nordom.nl/> tai voin sen haluttaessa lähettää sähköpostissa tai postitse)

Uteliaana tietämään, onko halukkaita tulossa Kalevalaa, sen kulttuurihistoriallista kontekstia, mytologiaa ja merkitystä käsittelevään työryhmään, kysyn täten lukijoilta:

Kuka on kiinnostunut ja halukas tulemaan mukaan matkalle Kalevan maahan?

Yhteystietoni ovat edellä hollantilaisen tekstin lopussa. Ehdotan että tapaamme tänä syksynä ja suunnittelemme yhdessä työryhmän muodon lähemmin. Toivon saavani vastauksia ja erilaisia kannanottoja. Jos jotkut lukijoista eivät halua lähteä retkelle mukaan mutta kyllä olla mukana keskusteluissa, niin haluaisin tietää senkin mielelläni. Ilman muuta toivon löytäväni joitakin tulevia matkatovereita.

'Runolaulajan' terveisin,

Alexander van Hoboken

(Käännös: Päivi Schot-Saikku)

In gesprek met twee vrienden van Finland

Met belangstelling hebben we de interviews met Ernest Dixon en de familie Gerasimoff gelezen, die in vorige nummers van Aviisi zijn verschenen. Deze interviews brachten ons op het idee om ook onze buurvrouwen en vriendinnen te vragen om over hun liefde voor Finland te vertellen. Machteld van Houten en Aletta Heel, respectievelijk kinderarts en verpleegkundige, allebei gepensioneerd, zijn namelijk actieve natuur- en wandelliefhebbers. Door weer en wind maken zij lange tochten in Nederland, en sinds vele jaren gaan de tochten meer en meer naar Scandinavië. Zij hebben inmiddels kennis gemaakt met Denemarken, Noorwegen en Zweden, maar het allerliefst reizen ze naar Finland, naar Lapland. Daar hebben zij al vele jaren hun eigen plek gevonden in Sevettijärvi, dichtbij het huis van de familie Gerasimoff, en niet zover van Ernest Dixon.

Machteld van Houten had als kind al fascinatie voor Finland. Op de lagere school tijdens de aardrijkskundeles vertelde de onderwijzer over Finland, het land van duizend meren. Machteld keek geboeid naar de landkaart van Finland, waarin het groen werd doorspekt met heel veel blauw. Tijdens haar studie in Leiden maakte zij via een medestudente kennis met de Finse taal en met een Finse lerares uit Tampere. In 1963, dus precies 40 jaar geleden maakte zij haar eerste reis met de boot, via Stockholm, naar Finland en dan verder naar Tampere. Zij kampeerde op de boerderij en maakte kennis met de sauna aan het water. De lichte nachten, de bloeiende natuur en de smaak van de bosbessen zal zij nooit meer vergeten.

Terug in Nederland schafte Machteld Finse studieboeken aan en probeerde deze moeilijke taal eerst door zelfstudie machtig te worden. Jaren later werd zij een ijverige studente van Lili Ahonen aan de Universiteit van Amsterdam.

In 1966 maakte zij haar tweede reis naar Finland, deze keer verder naar het hoge noorden, eerst naar Rovaniemi en dan naar Koli en Pielinen. Machtelds kennis van de Finse taal was toen fragmentarisch. Haar voertaal was Engels. Maar zelfs met een beetje Fins lukte

het contact met plaatselijke bewoners, vooral met diegenen die haar beter kenden. De prachtige natuur van Oost-Finland heeft grote indruk op haar gemaakt.

De interesse van Aletta Heel voor Finland is begonnen in 1982-83 tijdens een vakantiebeurs. Daar maakte zij kennis met Ernest Dixon, die skitochten in Finland organiseerde. In de winter van 1984 ging Aletta samen met Machteld naar Finland. Voor haar de eerste reis, voor Machteld de derde. Samen met een groep onder leiding van Ernest Dixon maakten zij een skitocht door Lapland. Zij overnachtten in hutten en maakten dagelijks lange tochten. De immense wijdte van het landschap, de met sneeuw bedekte vlaktes en hoge ronde tunturis maakten een onuitwisbare indruk op beide vrouwen. Vooral voor Aletta was het belangrijk om zich te kunnen terugtrekken van de rest van de groep om geheel de bekoring te kunnen ondergaan van de natuur en de stilte van dit sneeuwlandschap.

Sinds 1984 gaan Machteld en Aletta bijna ieder jaar naar Lapland, meestal in de winter. De laatste jaren blijven zij daar drie maanden. Zij raakten bevriend met Johannes en Aty Gerasimoff, en zijn 'lieve tantes' voor de kinderen Gerasimoff geworden. Dat betekent dat er altijd Hollands speelgoed en Hollandse lectuur meegaan in de koffers. Maar Machteld en Aletta hebben inmiddels ook verschillende Finse vrienden gemaakt. Zij zijn zeer gecharmeerd door de hartelijke, bescheiden en gastvrije houding van deze mensen. Je kan zo binnenlopen en er wordt altijd koffie geschonken. Je hebt elkaar daar natuurlijk ook nodig, b.v. voor sleutelbeheer, hout en sneeuwruimen.

Machteld van Houten (links) en Aletta Heel.

Wat maakt Lapland zo bijzonder voor deze goede vriendinnen van ons? Dat is een vraag die vaak aan hen gesteld wordt. Waarom gaan jullie niet naar het zonnige zuiden? Machteld en Aletta denken zelf goed na voordat zij hierop antwoorden. Eigenlijk zijn zij een keer maandenlang naar het zuiden geweest op een wandeltocht naar Santiago de Compostela en dat was ook indrukwekkend. Maar Lapland wint toch. Zij zijn beiden onder de indruk van de prachtige ruska-kleuren in de herfst, van de veelheid aan vossenbessen en van de schoonheid van de eerste witte rijp overall. De mystiek van de natuur in dit oeroude landschap met verschillende planten en dieren trekt ook hun aandacht. In de winter raken zij onder de indruk van het Noorderlicht, de werkelijk schitterende sterrenhemel, het spaarzame zonlicht, de intense schemeringkleuren aan de horizon en het kraken en zingen van sneeuw en ijs.

Samen maken zij lange skitochten voorzien van rugzakken vol met proviand. Ook gaat tegenwoordig een mobiele telefoon mee, want je weet maar nooit. Zij overnachten in kleine hutten waar zij soms ook andere mensen, meestal Finnen, tegenkomen. Deze ontmoetingen zijn interessant, want veel Finnen reageren nogal verbaasd op deze sportieve Nederlandse dames. In Lapland is het ritme van de dag anders. Je staat op en je neemt de natuur en het weer waar. Je wordt een ander mens omdat het levenstempo langzamer en rustiger is. Je neemt voor alles de tijd. Toch leef je elke dag intensief. Wel wordt je geconfronteerd met jezelf en dat is misschien de reden dat heel veel mensen, zelfs Finnen, niet zo gauw naar Lapland reizen.

Dan, na drie maanden, begint de terugreis met de autoslaaptrain vanaf Rovaniemi, eerst naar Helsinki en dan met de boot, zoals bekend is voor de meeste Aviisi-lezers. Machteld en Aletta moeten eerst weer een beetje wennen aan het drukke Nederland, wat vooral de Finse Aviisi-lezers bekend zal voorkomen. Maar op den duur voelt het weer goed om thuis te zijn, want allebei houden zij van het Amsterdamse muziek- en theaterleven. Trouwens, als het even kan proberen zij ook in Helsinki tijdens hun korte verblijven daar een concert of opera te bezoeken.

Deze buurvrouwen zijn voor ons extra dierbaar wegens onze gemeenschappelijke belangstelling, verbondenheid en liefde voor Finland. Als wij bij elkaar op bezoek zijn wordt er vaak Finse muziek gedraaid of een Fins gerecht op tafel gezet. In de huiskamer van onze vriendinnen liggen enkele sierlijk gevormde stenen en aan de muren hangen verschillende foto's van Lapland.

Ons gesprek met Machteld van Houten en Aletta Heel vond plaats op een warme julidag in Amstelveen. Genietend van de zon en omringd door het mooie plaatselijke groen, maakten zij alweer plannen voor hun volgende reis naar Lapland in het verre najaar. Misschien gaan wij ooit een keer mee.

Eeva Kriek-Tuovinen ja Erik Kriek

Keskustelutuokio kahden Suomen ystävän kanssa

Kiinnostuneina luimme edellisissä Aviisin numeroissa ilmestyneet Ernest Dixonin ja Gerasimoffin perheen haastattelut. Nämä haastattelut aiheuttivat sen, että pyysimme naapureitamme ja hyviä ystäviämme kertomaan rakkaudestaan Suomeen. Machteld van Houten, eläkkeellä oleva lastenlääkäri ja Aletta Heel, eläkkeellä oleva sairaanhoitaja, ovat kumpikin aktiivisia luonnon ja vaelluksen ystäviä. Säästä riippumatta he tekevät pitkiä matkoja Alankomaissa, ja jo monen vuoden ajan ovat matkat suuntautuneet myös Skandinaaviaan. He ovat tällä välin jo tutustuneet Tanskaan, Norjaan ja Ruotsiin, mutta kaikkein mieluiten he matkustavat Suomeen, Lappiin. Siellä heillä on jo monen vuoden ajan oma paikkansa Sevettijärvellä, Gerasimoffien lähetyksillä eikä kovinkaan etäällä Ernest Dixonin mökistä.

Machteld van Houten oli jo lapsena viehätynyt Suomeen. Jo kansakoulussa maantiedon tunnilla opettaja kertoi Suomesta, tuhannen järven maasta. Machteld tarkasteli kiinnostuneena Suomen karttaa, jossa vihreä väri vaihteli runsaan sinisen kanssa. Opiskeluaikanaan Leidenissä hän tutustui opiskelijatoverinsa kautta suomenkieleen ja Tampereelta kotoisin olevaan suomalaiseseen opettajaan. Vuonna 1963, siis 40 vuotta sitten, hän matkusti ensimmäistä kertaa laivalla Tukholman kautta Suomeen, Tampereelle. Machteld teltaili maalaistalon lähetyksillä ja tutustui veden äärellä olevaan saunaan. Valoisia öitä, kukoistavaa luontoa ja mustikoiden makua ei Machteld unohda koskaan. Palattuun Alankomaihin Machteld hankki suomenkielen oppikirjoja ja yritti ensin itsenäisesti opetella tuota vaikeaa kieltä. Vuosien kuluttua hänestä tuli Lili Ahosen ahkera oppilas Amsterdamin yliopistossa.

Vuonna 1966 Machteld matkusti toisen kerran Suomeen ja tällä kertaa pitkälle pohjoiseen, ensin Rovaniemelle, sitten Kolille ja Pieliselle. Hänen suomenkielen taitonsa oli tuolloin vielä aika vähäistä. Hän käytti englannin kieltä. Mutta vähäinkin suomenkielen taito auttoi saamaan yhteyden paikallisiin asukkaisiin, varsinkin heihin, jotka tunsivat Machteldin lähemmin. Itä-Suomen loistava luonto teki Machteldiin syvän vaikutuksen.

Aletta Heelin kiinnostus Suomeen sai alkunsa vuonna 1982-83 lomamessuilla. Siellä hän tutustui nimittäin Ernest Dixoniin, joka järjesti hiihtomatkoja Suomessa. Talvella 1984 Aletta matkusti Machteldin kanssa Suomeen. Aletalle ensimmäinen, Machteldille kolmas kerta. Ernest Dixonin johtamassa ryhmässä he tekivät hiihtoretken Lapissa. He yöpyivät autiotuivissa ja hiihtivät pitkiä matkoja päivisin. Maiseman loputon avaruus, lumen peittämä maasto ja korkeat pyöreät tunturit tekivät lähtemättömän vaikutuksen kumpaankin. Varsinkin Aletalle oli tärkeää vetäytyä ryhmästä syrjään aina välillä. Sillä tavalla hän nautti lumoavasta luonnosta ja lumimaiseman hiljaisuudesta.

Vuodesta 1984 lähtien Machteld ja Aletta matkustavat melkein vuosittain enimmäkseen talvella Lappiin. Viime vuosina he jäävät sinne kolmeksi kuukaudeksi. He ystäväystyivät Johannes ja Aty Gerasimoffin kanssa ja ovat Gerasimoffin lapsien 'rakkaita tätejä'. Se merkitsee sitä, että mukana matkalaukussa on aina hollantilaisia lukemisia ja hollantilaisia leluja. Mutta aikojen kuluessa Machteld ja Aletta ovat saaneet myös suomalaisia ystäviä. Heitä viehättää kaikkein eniten paikallisten ihmisten sydämellinen, vaatimaton ja vieraanvarainen asennoituminen. Ovet ovat aina auki, ja kahvia tarjotaan. Ihmiset tarvitsevat toisiaan, totta kai, avaimen säilytykseen, halko huoltoon sekä lumen luomiseen.

Minkä takia Lappi kiehtoo hyviä ystäviämme? Tämä kysymys esitetään heille usein. Miksi ette matkusta aurinkoiseen etelään? Machteld ja Aletta miettivät pitkään ennen kuin vastaavat. He ovat tosiaan kerran tehneet kuukausia kestävästä vaellusmatkasta etelään Santiago de Compostelaan, ja se oli hyvin vaikuttava kokemus. Mutta Lappi voittaa kuitenkin. Ruskan upeat värit syksyllä, puolukoiden runsaus ja ensimmäisen valkean jääriitteen kauneus ovat tehneet heihin lähtemättömän vaikutuksen. Heitä kiinnostaa Lapin ikivanhan maiseman salaperäisyys ja sen eläin- ja kasvikunta. Talviset revontulet, loistava tähtitaivas, vähäinen auringonvalo, intensiiviset hämärän väri vivahteet taivaanrannalla sekä jään ja lumen narina ja viheltely tekevät mieleenpainuvan vaikutelman.

Yhdessä Machteld ja Aletta tekevät pitkiä hiihtoretkiä eväsreput selässä. Nykyään on kännykkäkin mukana, sillä sitä ei aina tiedä. He yöpyvät pienissä autiotuivissa, joissa kohtaavat muitakin matkajia, yleensä suomalaisia. Nämä kohtaamiset ovat mielenkiintoisia, sillä monet suomalaiset hämmästelevät tällaisia urheilullisia hollantilaisnaisia. Lapissa on päivän rytmi erilainen. Herätään, tutkitaan ja tarkkaillaan luontoa ja säätä. Ihminen kokee itsensä toisenlaiseksi, koska elämän rytmi on hitaampi ja rauhallisempi. Kaikkein varataan aikaa. Kuitenkin joka päivä eletään intensiivisesti. Itsekukin kohtaa kuitenkin oman itsensä. Se lienee syy siihen, etteivät monet henkilöt, suomalaisetkaan, matkusta Lappiin.

Sitten kolmen kuukauden kuluttua alkaa paluumatka. Ensin autopikajunassa Rovaniemeltä Helsinkiin ja sieltä laivalla eteenpäin, kuten moni Aviisin lukijakin tietää. Machteldin ja Aletan on ensin taas totuteltava kiireiseen Hollantiin, mikä varsinkin suomalaisista Aviisin lukijoista tuntuu tutulta. Mutta ajan mittaan tuntuu hyvältä olla kotona, koska molemmat ystävämme pitävät Amsterdamin musiikki- ja kulttuurielämästä. Sitä paitsi jos suinkin mahdollista koettavat he lyhyillä Helsingin piipahduksillaankin käydä oopperassa tai konsertissa.

Nämä naapurimme ovat meille vielä rakkaampia, koska voimme heidän kanssaan jakaa yhteisen kiinnostuksemme, kiintymyksemme ja rakkautemme Suomeen.

Tavatessamme soi suomalainen musiikki taustalla, ja pöytään tuodaan usein suomalaista ruokaa. Ystäviemme olohuoneessa on koristeellisia kiviä esillä, ja seinillä riippuu useita Lapin valokuvia.

Keskustelumme Machteldin ja Aletan kanssa käytiin lämpimänä heinäkuun päivänä Amstelveenillä. Auringonpaisteesta nauttien ja paikallisen viheriövän luonnon keskellä

ystävämme suunnittelivat taas seuraavaa myöhemmin syksyllä alkavaa Lapin matkaa. Ehkä lähdemme jonain kertana mukaan.

Erik Kriek en Eeva Kriek-Tuovinen

(Käännös: Eeva Kriek-Tuovinen)

Gedichten – Runoja

ik weet een meer in het Noorden
waar alleen de meeuw roept
en de stern
zijn buit vangt

tiädän järven pohjoisessa
missä vain lokki huutaa
ja tiira
saalistaa

als ik zwerf
door Finland
hoor ik jong water
tegen morenen van
verdwenen gletsjers slaan

kun kiertelen
Suomessa
kuulen nuoren veden
lyövän
hävinneiden jäävirtojen moreeneihin

Inez Meter

(Finse vertaling: Eeva-Marja Stout-Kahila)

Bijeenkomst van het Platform EU-burgers op 27-2-2003

Deze bijeenkomst in Utrecht, met als thema de mobiliteit van EU-burgers, werd voor de Vereniging weer bijgewoond door Maire Muller.

Het een en ander werd toegelicht door de heren F.J.J. Kroeze en R.S.C. Bakker van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Aanleiding voor de onderwerpskeuze vormen een aantal klachten van EU-burgers met betrekking tot de Nederlandse regelgeving omtrent de registratie en omwisseling van EU-rijbewijzen.

Rijbewijzen

De heer Kroeze behandelt de regels en procedures omtrent rijbewijzen die in een andere EU-lidstaat zijn afgegeven. Hij begint zijn betoog met een opmerking over de vermeende registratieplicht. Volgens de heer Kroeze is er hier sprake van een misverstand. EU-burgers zijn in Nederland niet verplicht hun rijbewijs binnen een jaar te laten registreren of anders om te wisselen. Registratie kan er echter toe leiden dat EU-burgers langer met een in een andere EU-lidstaat afgegeven rijbewijs in Nederland een auto mogen besturen. Registratie is derhalve geen plicht maar een vrije keuze die het nodige voordeel kan opleveren.

Met betrekking tot de geldigheidsduur van rijbewijzen is er geen sprake van harmonisatie of het bestaan van minimumnormen. Volledige wederzijdse erkenning is daarom niet mogelijk. In Nederland wordt de geldigheidsduur van rijbewijzen van EU-burgers daarom herleid naar de Nederlandse geldigheidsduur. Anders zou er sprake zijn van ongelijke behandeling ten opzichte van de andere Nederlandse ingezetenen. Een Nederlands rijbewijs is maximaal 10 jaar geldig. Bij registratie wordt het restant van de geldigheidsduur van

EU-rijbewijzen berekend vanaf de datum van afgifte. Nederland garandeert een geldigheidsduur van 1 jaar. Dit betekent dat een rijbewijs ook zonder registratie in ieder geval nog 1 jaar in Nederland mag worden gebruikt. Wanneer men ook daarna in Nederland een auto wil blijven besturen, dient het rijbewijs te worden vervangen door een nieuw Nederlands rijbewijs of alsnog te worden geregistreerd.

De heer Kroeze gaat vervolgens in op de noodzaak van registratie. Het registreren van rijbewijzen maakt het eenvoudiger om rijbewijzen op echtheid en geldigheid te controleren. Dit komt de verkeersveiligheid en fraudebestrijding ten goede. Het registratiesysteem maakt het mogelijk om de gegevens van aan de politie getoonde rijbewijzen te vergelijken met de geregistreerde gegevens.

De heer Kroeze benadrukt dat het niet zo is dat rijbewijzen die in een andere EU-lidstaat zijn afgegeven na een jaar hun geldigheid verliezen. De geldigheid van een rijbewijs wordt bepaald door de wetgeving van de lidstaat van herkomst. Het is alleen niet toegestaan om er in Nederland mee te blijven rijden. Registratie is te allen tijde mogelijk zolang het rijbewijs nog geldig is in de lidstaat van herkomst. Het is derhalve niet noodzakelijk om het rijbewijs binnen een jaar te laten registreren. Op het rijden met een EU-rijbewijs dat niet meer in Nederland mag worden gebruikt staat een boete van € 28,00.

Kentekenbewijzen

Nadat de heer Kroeze is uitgesproken, geeft de heer Bakker een overzicht over de regelgeving omtrent de kentekenregistratie. Hij begint met een korte uiteenzetting van de Nederlandse regelgeving omtrent de registratie van motorrijtuigen. Vervolgens gaat hij in op een aantal specifieke problemen. Deze problemen worden veroorzaakt doordat de registratiesystemen van de verschillende lidstaten niet op elkaar aansluiten en door de verschillen in de met de kentekenregistratiewetgeving samenhangende belasting- en verzekeringswetgeving alsmede de uitvoering daarvan.

De heer Bakker schetst kort het procedureverloop bij de inschrijving van een auto die in het buitenland is gekocht. Allereerst dient de auto bij de douane te worden aangegeven en moeten invoerrechten en BTW worden betaald. Dit geldt niet voor auto's die afkomstig zijn uit een andere EU-lidstaat. Hiervoor hoeven geen invoerrechten te worden betaald en wordt slechts BTW afgedragen wanneer het een nieuwe auto betreft.

Vervolgens moet de auto worden gekeurd door de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW). Daarnaast moet aangifte worden gedaan voor de registratiebelasting (BPM). Tenslotte moet een verwijderingsbijdrage worden betaald. Wanneer aan al deze vereisten is voldaan ontvangt u uiteindelijk het kentekenbewijs.

Voor wat betreft de exportsituatie waarbij een bezitter van een personenauto vanuit Nederland naar een andere EU-lidstaat verhuist zijn er registratietechnisch gezien twee mogelijkheden. Het kenteken kan vóór of na de verhuizing worden ingeleverd. In het eerste geval ontvangt men een exportkenteken dat slechts twee weken geldig is. Bij inlevering achteraf heeft men meer tijd om een nieuw kenteken te bemachtigen, maar is men voor het verloop van de procedure afhankelijk van de uitvoeringspraktijk en goede wil van de lidstaat waar men naar toe verhuist. Dit kan nog de nodige problemen opleveren.

Met betrekking tot de wettelijke aansprakelijkheidsverzekering geldt bijvoorbeeld vaak de polisvoorwaarde dat men maximaal 6 weken onafgebroken in het buitenland mag verblijven. Anders vervalt de dekking. Een oplossing hiervoor moet gezocht worden in de polisvoorwaarden. In het kader van de aanpassing van de EU-richtlijn op het gebied van de motorrijtuigverzekering buigt een Europese werkgroep zich inmiddels over deze kwestie.

In de tegenovergestelde exportsituatie waarbij een persoon vanuit een andere EU-lidstaat naar Nederland verhuist, geldt de verplichting de auto onmiddellijk te laten registreren. Als Nederlandse ingezetene mag je immers niet in een auto met een buitenlands kenteken rijden. Daarnaast moet de auto aan minimale technische eisen voldoen. Problemen die in deze situatie ontstaan hebben met name betrekking op de belastingen en de wachttijden bij de RDW. Op het gebied van de belastingen heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat weinig invloed. Wel wordt in periodiek uitvoeringsoverleg aandacht besteed aan diverse praktische zaken. Problemen die zich op dit vlak voordoen, zouden daar eventueel aanhangig kunnen worden gemaakt. Volgens de heer Bakker streeft de RDW naar zo kort mogelijke wachttijden en slaagt de organisatie daar steeds beter in.

Het bestuur

“Platform EU-burgers” –kokoontuminen Utrechtissä 27.2.2003

Tämän kokoontumisen teemana oli EU-kansalaisten liikkuvuus. Tilaisuuteen osallistui Yhdistyksen edustajana Maire Muller.

Tarkempaa selkoa aiheesta tekivät F.J.J. Kroeze ja R.S.C. Bakker Liikenneministeriöstä (Ministerie van Verkeer en Waterstaat). Aiheen valintaan vaikuttivat EU-kansalaisten tekemät valitukset, jotka koskivat Alankomaiden soveltamia kansallisia säännöksiä EU-ajokorttien rekisteröimisestä ja vaihtamisesta.

Ajokortit

Herra Kroeze käsittelee esityksessään toisessa EU-jäsenvaltiossa myönnettyihin ajokortteihin sovellettavia sääntöjä ja menettelytapoja. Hänen ensimmäinen huomautuksensa koskee yleisesti vallalla olevaa käsitystä rekisteröintivelvollisuudesta. Herra Kroezen mielestä kyseessä on väärinkäsitys. EU-kansalaiset eivät ole velvollisia rekisteröimään tai vaihtaamaan ajokorttiaan Alankomaissa vuoden sisällä maahanmuuttonsa jälkeen. Rekisteröinnistä voi kuitenkin olla seurauksena, että EU-kansalainen saa ajaa Alankomaissa autoa kauemmin toisessa EU-jäsenvaltiossa myönnetyllä ajokortilla. Rekisteröiminen ei siis ole velvollisuus, vaan vapaa valinta, josta voi olla jopa hyötyä.

Ajokorttien voimassaoloajasta ei ole olemassa yhdenmukaisia tai vähimmäisnormeja. Ajokorttien täydellinen keskinäinen tunnustaminen ei siis ole mahdollista. Alankomaissa EU-kansalaisten ajokorttien voimassaoloaika määräytyy Alankomaiden soveltaman voimassaoloajan mukaisesti. Toisin meneteltäessä olisi kyse eriarvoisesta kohtelusta muihin Alankomaissa asuviin nähden. Alankomaalainen ajokortti on voimassa enintään 10 vuotta. EU-ajokorttien rekisteröinnissä jäljellä oleva voimassaoloaika lasketaan ajokortin myöntämispäivämäärästä lukien. Alankomaat takaa yhden vuoden kestävän voimassaoloajan. Tämä tarkoittaa sitä, että rekisteröimätöntä ajokorttia saa käyttää Alankomaissa joka tapauksessa yhden vuoden ajan. Mikäli autoa halutaan ajaa Alankomaissa senkin jälkeen, ajokortti on vaihdettava uuteen alankomaalaiseen ajokorttiin tai se on rekisteröitävä.

Herra Kroeze tähdentää vielä rekisteröinnin tarpeellisuutta. Ajokorttien rekisteröinti yksinkertaistaa niiden oikeellisuuden ja voimassaoloajan kontrollointia. Tämä taas edistää liikenneturvallisuutta ja estää mahdollisia petoksia. Rekisteröintijärjestelmä mahdollistaa poliisille esitetyn ajokortin vertaamisen rekisteröityihin tietoihin.

Herra Kroeze korostaa, että toisessa EU-jäsenvaltiossa myönnetty ajokortti ei menetä voimassaolokelpoisuuttaan yhden vuoden kuluttua. Ajokortin voimassaoloaika määräytyy

ajokortin myöntäneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Kuitenkaan Alankomaissa ei ole sallittua käyttää tällaista ajokorttia. Rekisteröinti on aina mahdollista niin kauan kuin ajokortti on voimassa ajokortin myöntäneessä jäsenvaltiossa. EU-ajokorttia ei siis tarvitse rekisteröidä vuoden sisällä, mutta ajettaessa sen jälkeen ajokortilla, jota ei saa enää käyttää Alankomaissa, on seurauksena 28 euron suuruinen sakkorangaistus.

Autojen rekisteröintitodistukset

Herra Kroezen esityksen jälkeen herra Bakker pitää yleiskatsauksen rekisteröintiä koskevista säännöksistä. Hän selostaa ensin lyhyesti Alankomaiden säännöksiä moottoriajoneuvojen rekisteröinnistä. Tämän jälkeen hän tarkastelee muutamia erityisongelmia. Nämä ongelmat johtuvat eri jäsenvaltioissa käytettyjen rekisteröintijärjestelmien epäyhtenäisyydestä ja rekisteröintilainsäädäntöön liittyvien verotus- ja vakuutuslainsäädännön ja niiden toteuttamisen erilaisuudesta.

Herra Bakker selostaa lyhyesti ulkomailta ostetun auton kirjaamisen menettelyä. Autosta on ensin tehtävä tulli-ilmoitus ja siitä on maksettava tuontitulli ja arvonlisävero (BTW). Tämä ei kuitenkaan koske toisesta EU-jäsenvaltiosta tuotua autoa. Siitä ei tarvitse maksaa tuontitullia, ja arvonlisävero peritään vain uusista autoista.

Tämän jälkeen kansalliset liikenneviranomaiset (Rijksdienst voor het Wegverkeer, RDW) suorittavat auton katsastuksen. Lisäksi on tehtävä henkilöauto- ja moottoripyöräveroilmoitus (Belasting op personenauto's en motorrijwielen, BPM). Lopuksi on vielä maksettava ympäristömaksu. Kun kaikki vaaditut toimenpiteet on suoritettu, saadaan rekisteröintitodistus.

Mitä tulee auton vientiin silloin kun henkilöauton omistaja muuttaa Alankomaista toiseen EU-jäsenvaltioon, auton rekisteröimiseksi on olemassa kaksi mahdollisuutta. Rekisteritunnus voidaan luovuttaa joko ennen muuttoa tai sen jälkeen. Ensimmäisessä tapauksessa saadaan vientirekisteritunnus, joka on voimassa vain kaksi viikkoa. Jos rekisteritunnus luovutetaan jälkeenpäin, uuden rekisteritunnuksen hankkimiseen on enemmän aikaa, mutta asioiden kulku riippuu tällöin sen jäsenvaltion toimintamenetelmistä ja hyvästä tahdosta, jonne muutetaan. Tästä voi olla seurauksena joitakin hankaluuksia.

Esimerkiksi laillisen vastuuvakuutuksen osalta pätee usein vakuutusehto, jonka mukaan ulkomailla saa oleskella keskeytyksettä enintään kuusi viikkoa. Muussa tapauksessa vakuutuskorvaus raukeaa. Tähän on löydettävä ratkaisu vakuutusehdoista. Erityinen työryhmä tutkii parhaillaan moottoriajoneuvojen vakuutusta koskevan EU-direktiivin muuttamista.

Päinvastaisessa tilanteessa, jolloin muutetaan toisesta EU-jäsenvaltiosta Alankomaihin, auto on rekisteröitävä välittömästi. Alankomaissa pysyvästi asuva henkilö ei saa ajaa Alankomaissa ulkomaisella rekisteritunnuksella varustettua autoa. Lisäksi auton on täytettävä tekniset vähimmäisvaatimukset. Tässä tilanteessa syntyvät ongelmat johtuvat varsinkin verotuksesta ja RDW:n odotusajoista. Liikenneministeriöllä ei ole verotusasioissa paljonkaan vaikutusvaltaa. Tosin kausittaisissa neuvotteluissa kiinnitetään huomiota myös moniin käytännön asioihin. Tällä alalla esiintyvät ongelmat voitaisiin ehkä ottaa siellä käsiteltäviksi. Herra Bakkerin mukaan RDW pyrkii saamaan odotusajat mahdollisimman lyhyiksi ja onnistuukin siinä yhä paremmin.

Johtokunta

(Käännös: Maire Muller-Rönkkö)

Hollantilaisesta tuli poromies

Kuvitelte, että sanoutuisit irti kohtuupalkkaisesta työstä. Ostaisit pakettiauton, johon pakkaisit välttämättömät. Lähtisit ajamaan maahan, jonka kieltä osaisit vähän enemmän kuin kauppa-asioiden verran. Aikoisit aloittaa uuden elämän. Työpaikasta olisi vain epämääräisiä lupauksia, asunnosta ei tietoaakaan.

Näin hollantilainen Barend eli Bart Braafhart, 46, lähti heinäkuussa 1999 Rotterdamista kohti Suomen Sallaa. Kohde oli tuttu pariltakymmeneltä lomamatkalta. Perillä Braafhartia odotti kourallinen tuttavuuksia. Tai eivät he tosissaan osanneet odottaa, vaikka hän oli vihjannut ryhtyvänsä sallalaiseksi. Olihan höyrypäitä turisteja nähty.

Braafhart tuli ensimmäisen kerran Suomeen 1978 nuorena opettajana. Hän oli veljensä kanssa matkalla Ruotsiin. "Veli sanoi, että onhan Suomikin olemassa. Käydäänkö katso-massa?"

Jo ensireissulla miehet pistäytyivät Sallatunturilla. Päiväkirjaansa Braafhart kirjoitti: ehdottomasti paikka, johon on palattava. Mielen valtasi tila, jota hän ei ole saavuttanut muualla. Luontoihmistä viehätti, kun metsässä sai kävellä vapaasti. "Hollannissa mennään aina asfaltoituja teitä eikä niiltä saa poiketa. Villiä luontoa ei ole". Braafhart alkoi käydä Sallassa jopa neljästi vuodessa.

Rotterdamissa Braafhart työskenteli alasteen opettajana ja vararehtorina. Hän olisi halunnut tehdä työnsä hyvin mutta turhautui: oppilasmäärä kasvoi, mutta rahat vähenivät. Kerran kun Braafhart käveli luokassa, eräs poika pyysi, että hän menisi istumaan. Poika ei voinut kirjoittaa, kun pöytä heilui niin pahasti. Lattia oli olematon. "Sanoin esimiehelle, että nyt riitti. Jos lapsille ei ole tarjota kuin kehitysmaailma, lähdän". Ja hän lähti – ja muutti Sallaan.

Koska raha oli ansaittava ja Braafhart tunsikin matkailua, hänestä tuli alan monitoimimies. Ensimmäiseksi hän valokuvasi turisteja Sallan Poropuistossa. Sitten hän pääsi Sallatunturin Tuville muun muassa lunta luomaan. Välillä hän opetti hollantia matkailuväelle. Pari vuotta sitten hän oli muutaman kuukauden työttömänä ja tietysti allapäin. "Kun tilillä oli kaksi markkaa 65 penniä, mietin, lähtisinkö sittenkin takaisin Hollantiin". Asiat kuitenkin järjestyivät. Nyt hän työskentelee matkailukoordinaattorina Koillis-Suomen aluekeskuksessa. Hän kehittää yhteistyötä Sallan, Kuusamon, Posion ja Taivalkosken välillä. Hollantilaisryhmille Braafhart on ollut mukana suunnittelemassa ohjelmaa, ja Sallassa tiedetään, että hänen ansiostaan moni hollantilainen palaa. Yksi tähtihetkestä koitti viime tammikuussa, kun Lapin Kansan lukijat äänestivät hänet Vuoden lappilaiseksi. Pari päivää hän istui yötä myöten puhelimesta, kun hollantilaistoimittajat haastattelivat häntä. "Joku vitsaili, että edes Jorma Ollila ei ole saanut radiossa niin paljon aikaa kuin Bart".

Musta Pietu ei yleensä syö Bart Braafhartin kädestä, mutta kuvaa varten se teki poikkeuksen
• *Zwarte Piet eet gewoonlijk niet uit de handen van Bart Braafhart, maar deed dit nu bij wijze van uitzondering voor de foto*

Oli Braafhartilla Sallaan vielä yksi side -oma poro. "Seitsemän vuotta sitten kysäisin, voisinko ostaa poron. Mistä lieneekin juolahtanut mieleen". Paliskuntain Yhdistykseltä heltisi lupa, jolla turisti sai ostaa poron. Korvamerkintäoikeutta hän ei saanut eikä tien-nyt, mikä eläimistä oli hänen. "Omistaja sanoi, että yhdellä pikkuporolla on tapana säännätä nopeasti tokan läpi. Se on sinun".

Porolle piti keksiä nimi. Hollannissa Pyhä Nikolaus tuo lapsille jouluna lahjoja mustan apulaisensa kanssa. Koska poro on tumma, siitä tuli apulaisen mukaan Zwarte Piet eli Musta Pietu. Braafhartia alettiin kutsua Pertti Poromieheksi. Hän on yrittänyt kesyttää Pietua pulkan eteen, sillä se on vahva ja nyt myös lihava. "Hollantilaisturistit syöttävät Pietua hyvin. Mutta kun se näkee minut köyden kanssa, se ottaa jalat alleen".

Hanna Lehto-Isokoski

(Helsingin Sanomat 15. heinäkuuta 2003)

Nederlander werd rendierhouder

Stel je voor dat je een goedbetaalde baan opgeeft. Je koopt een bestelauto, je laadt hem vol met je meest belangrijke eigendommen. Je vertrekt naar een land waarvan je de taal nauwelijks spreekt, behalve een paar van de meest noodzakelijke woorden. Je denkt er aan een nieuw leven te beginnen. Voor wat betreft werk zijn er maar een paar vage beloftes en er is nog helemaal niet aan een woning gedacht.

Zo vertrok de Nederlander Barend of Bart Braafhart, 46 jaar oud, in juli 1999 vanuit Rotterdam naar het Finse Salla. De plaats was hem bekend van tientallen vakantiereizen. Er stonden hem daar een handvol vrienden op te wachten. Maar zij hadden toch niet echt kunnen geloven dat hij een inwoner van Salla wilde worden. Zij hadden al meer rare toeristen meegemaakt.

Toen Braafhart voor de eerste keer naar Finland ging, in 1978, was hij een jonge leraar. Hij was met zijn broer op reis in Zweden. "Mijn broer zei dat hij ook naar Finland wilde gaan. Ga je mee kijken?"

Al op hun eerste reis bezochten de mannen de Sallatunturi^[1]. In zijn dagboek schreef Braafhart: "een heel bijzondere plek waar je naar terug zou willen gaan". Hij werd overweldigd door een gevoel van ruimte dat hij op geen andere plaats had ervaren. Hij was er als natuurmens door gecharmeerd dat je zo maar vrij in het bos kon lopen. "In Nederland heb je alleen asfaltwegen waar je niet vanaf mag gaan. Er is geen echte natuur". Braafhart ging vervolgens eens in de vier jaar naar Salla.

In Rotterdam werkte Braafhart als leraar in de lagere klassen van een middelbare school en als conrector. Hij had zijn werk goed willen doen maar werd gefrustreerd: het aantal leerlingen nam toe, maar er was steeds minder geld. Op een keer toen Braafhart door een klas wandelde, vroeg een leerling hem te gaan zitten. De jongen had niet kunnen schrijven omdat zijn tafel niet recht stond en wiebelde. De vloer was niet gelijk. "Ik zei tegen mijn baas dat het nu genoeg was. Wanneer wij de kinderen geen betere omstandigheden kunnen bieden dan in een ontwikkelingsland, vertrek ik". En hij vertrok – en verhuisde naar Finland.

Omdat hij geld moest verdienen en Braafhart ervaring had met reizen, werd hij een manusje-van-alles in de toeristenbranche. Eerst maakte hij foto's van toeristen in het

[1] Een 'tunturi' is een berg met een kale ronde top, red.

rendierpark in Salla. Daarna ruimde hij sneeuw bij het toeristenhotel op de Sallatunturi. Hiertussendoor leerde hij Nederlands aan reisleiders. Maar een paar jaar geleden was hij een aantal maanden zonder werk en werd een beetje neerslachtig. “Toen ik nog maar twee mark en 65 penni op mijn bankrekening had staan, dacht ik dat het misschien beter was terug te gaan naar Nederland”. Maar toch konden de problemen worden opgelost. Hij werkt nu als reiscoördinator voor noordoostelijk Finland. Hij regelt de samenwerking tussen Salla, Kuusamo, Posio en Taivalkoski. Braafhart heeft ook reizen gepland voor Nederlandse groepen, en doordat hij dit erg succesvol heeft gedaan, komen veel Nederlanders weer terug. Een belangrijk moment was voor hem in afgelopen januari, toen hij door de lezers van het blad ‘Lapin Kansa’ werd gekozen als “Laplender van het jaar”. En paar dagen zat hij nachten lang achter de telefoon omdat Nederlandse journalisten hem wilden interviewen. “Iemand maakte de grap dat zelfs Jorma Ollila^[1] niet zo veel aandacht van de radio heeft gekregen als Bart”.

Dan heeft Braafhart nog een andere affiniteit met Salla – een eigen rendier. “Zeven jaar geleden vroeg ik of ik een rendier kon kopen. Hoe zou dat bij mij zijn opgekomen?” De rendiervereniging gaf wel toestemming aan toeristen om een rendier te kopen. Maar het was niet mogelijk een eigen oormerk te krijgen, waardoor je niet wist welk dier het precies was. “De eigenaar zei dat er een jong rendier was dat heel snel liep en dus wel was te herkennen. Die is voor jou”.

Er moest toen een naam voor het rendier worden bedacht. In Nederland geeft Sint Nicolaas, samen met zijn zwarte knecht, Zwarte Piet, cadeautjes aan de kinderen op vijf december. Omdat het rendier zwart is, kreeg hij de naam Zwarte Piet of ‘Musta Pietu’. Vervolgens werd Braafhart ‘*Pertti Poromies*’ (Pertti rendierhouder) genoemd. Hij heeft geprobeerd om Pietu een slee te laten trekken omdat hij nu sterk en ook dik is. “De Nederlandse toeristen geven veel eten aan Pietu. Maar wanneer hij mij met een touw ziet, neemt hij de benen”.

Hanna Lehto-Isokoski

*(Uit Helsingin Sanomat van 15 juli 2003;
Nederlandse vertaling: Arnold Pieterse)*

Terugblik op het Vappu-feest

De herfst is al op komst, maar ik wil toch even in het kort over Vappu van dit jaar vertellen. Wij waren in Restaurant De Nieuwe Zuwe in Kortenhoeve aan de Loosdrechtse Plassen. Binnen het restaurant hingen kleurige ballonnen en slingers, die de leden van het bestuur hadden opgehangen. Het was een mooie locatie aan het water. Er waren ook sloepen gereserveerd waar de feestvierders mee konden gaan varen, maar het regende pijpenstelen. Gelukkig waren er mensen die de regen trotseerden. Zij trokken regenkleding aan en, weg voeren ze!

Wij werden verwelkomd met een glaasje Sima, dit jaar gemaakt door Pirkko van Bruggen. Zij trakteerde ons ook nog op echte “Vappu-broodjes” (tippaleipä). Het was gelijk gezellig onder elkaar, zo ontmoet je weer oude bekende en nieuwe gezichten.

Na een tijdje gepraat werd er stilte in de zaal gevraagd en was er een toespraak van onze vice-voorzitter Arnold Pieterse. Hij heette iedereen hartelijk welkom, ook in het Fins. Hij

^[1] Jorma Ollila is de directeur van Nokia, red.

heeft ons de tradities en geschiedenis van Vappu verteld, dat was heel interessant om te horen, vooral voor de Nederlanders, denk ik.

Het eten was lekker, van vispakketjes tot vlees, dat alles werd voor ons buiten gebakken en let op, het was dus geen mooi weer! Er waren ook verschillende salades en stokbrood. Tot slot een uitgebreide desserttafel en koffie. Ik denk niet dat, toen wij naar huis gingen, iemand nog honger had.

Het muzikale entertainment werd verzorgd door zangeres/gitariste Kati Pellinen uit Tampere. Zij heeft mooie Ierse en Finse liedjes gezongen. Heel erg leuk!

En 'last but not least': de loterij.

Ook dit jaar konden wij een geslaagde loterij houden dankzij onze sponsors, die veel mooie prijzen ter beschikking hadden gesteld. De hoofdprijs, een retour ticket voor twee personen en auto met Viking Line van Stockholm naar Helsinki, werd aangeboden door

Info Skandic. Andere prijzen werden geschonken door de Ambassade van Finland, Stora Enso, Firma R. van Lint, de Finse Zeemanskerk en de Dirk Meijer.

Alle sponsors heel hartelijk dank! Zonder jullie was de avond minder succesvol geweest!

Anja Guldmond

Vappu-juhlien katsaus

Syksy on jo tulollaan, mutta haluan silti kertoa hieman tämänvuotisesta Vapun vietosta. Paikkana oli ravintola De Nieuwe Zuwe Loosdrechtiin järven rannalla. Johtokunnan jäsenet olivat koristelleet ravintolasalin ilmapalloilla ja serpentiineillä. Se oli kaunis paikka veden äärellä. Johtokunta oli varannut veneita juhlavieraiden käyttöön, mutta satoi kaatamalla. Onneksi oli juhlavieraita, jotka eivät vettä pelänneet, vaan laittoivat sadevaatteet ylleen ja lähtivät veneilemään.

Meidät toivotettiin perinteisesti tervetulleeksi lasillisella simaa, jonka tänä vuonna oli valmistanut Pirkko van Bruggen. Hän yllätti meidät vielä aidoilla tippaleivillä. Pääsimme heti tunnelmaan ja niin tavattiin taas vanhoja tuttuja ja uusia kasvoja.

Yleisen rupatteluhetken jälkeen pyydettiin salissa hiljaisuutta, sillä vuorossa oli varapuheenjohtajamme Arnold Pietersen puhe. Hän toivotti kaikki läsnäolijat tervetulleiksi, myös suomeksi. Hän kertoi mm. Vapun vieton perinteistä ja historiasta, mikä oli mielenkiintoista kuultavaa, varsinkin hollantilaisille vieraille, luulisin.

Ruoka oli hyvää, kalapaketeista lihaan, kaikki grillattiin meille kypsäksi ulkona ja huomattavasti, ei siis ollut kaunis ilma! Tarjolla oli myös erilaisia salaatteja ja patonkia. Kaiken kruunasi runsas jälkiruokapöytä sekä kahvi. Kotiinlähdön hetkenä ei varmaan kukaan ollut enää nälkäinen.

Musiikillisesta viihdyttämisestä vastasi laulaja/kitaristi Kati Pellinen Tampereelta. Hän lauloi kauniita irlantilaisia ja suomalaisia kansanlauluja. Se oli todella kaunista kuunneltavaa!

Ja paras viimeiseksi: arpajaiset!

Tänäkin vuonna saatoimme järjestää onnistuneet arpajaiset sponsoreidemme ansiosta. He antoivat paljon hyviä palkintoja käyttööme. Info Skandic lahjoitti pääpalkinnon, joka oli kahden hengen ja auton meno-paluu matka Viking Linjalla Tukholmasta Helsinkiin. Muut palkinnot, kirjoja, CD:itä, monivuotisia kasveja, saunakupongeja, olivat lahjoittaneet Suomen Suurlähetystö, Stora Enso, Kauppapuutarha R. van Lint, Suomen Merimieskirkko ja Dirk Meijer.

Sydämellinen kiitos kaikille lahjoittajille! Ilman teitä ei ilta olisi ollut täydellinen.

Anja Guldemond

Juhannusjuhla 21.6.2003 merimieskirkossa

Juhannusjuhlan järjestivät jälleen kerran yhdessä Suomen merimieskirkko ja Alankomaat–Suomi -Yhdistys. Osallistujia oli noin 100. Perinteiseen tapaan juhla alkoi jumalanpalveluksella klo 16.30. Sen jälkeen oli mahdollisuus saunomiseen.

Kirkon keittiön väki oli laittanut maukkaan aterian, Syöminen ja sen jälkeen koko juhla onnistui viettää ulkona hyvän sään vuoksi. Amatöörimuusikoista koottu bändi onnistui virittää juhannustunnelmaa soittamalla vanhaa suomalaista tanssimusiikkia, joukossa joku rokkikappalekin. Tanssijoitakin löytyi muutama pari juhlan viettäjistä.

Tunnelma oli hyvin vapaa. Juhla loppui noin 24.00.

Helinä Luttinen

Het midzomerfeest op 21 juni 2003 in de Finse Zeemanskerk

Het midzomerfeest was weer georganiseerd door de Finse Zeemanskerk en de Vereniging Nederland–Finland. Er waren 100 mensen. Volgens de traditie begon het feest om 16.30 uur met een kerkdienst. Na de kerkdienst was het mogelijk om naar de sauna te gaan.

Het lekkere eten was gemaakt door het kerkpersoneel. Het weer was warm en droog, wij konden buiten eten en het hele feest buiten vieren. De bandleiden waren hobby muzikanten. Zij hebben oude Finse dansmuziek gespeeld, en ook nog een paar rockliedjes. Een paar mensen hebben ook gedanst.

Er heerste een ontspannen atmosfeer. Het feest was om 24.00 afgelopen.

Helinä Luttinen

Resultaten 'jongeren' enquête

Zoals u heeft kunnen lezen in voorgaand nummer van *Aviisi* heb ik middels een enquête onderzoek gedaan naar de jongere leden van de Verenging (de tweede generatie Finnen). Aanleiding voor dit onderzoek was de afwezigheid van de jeugd op activiteiten. Om in beeld te krijgen waarom de jeugd niet op de activiteiten komt, is het van belang te weten in hoeverre de Finse identiteit overheerst bij de doelgroep. Verondersteld mag worden dat hoe groter het gevoel van 'Fins zijn' is, des te meer behoefte er zal zijn aan contact met Finse organisaties zoals de Verenging Nederland–Finland. Om u een globaal beeld te geven van de uitkomsten van het onderzoek, zal per enquête onderdeel een korte toelichting worden gegeven.

I Persoonsgegevens:

Omdat de omvang van de doelgroep niet bekend is, hebben alle (circa 710) leden de enquête thuisgestuurd gekregen, waarvan 44 respondenten de enquête hebben ingevuld en teruggestuurd.

- Van de 44 respondenten is 36% man en 64% vrouw.
- Uit de enquête blijkt dat er twee leeftijdscategorieën te onderscheiden zijn; de groep in de leeftijd van 15 tot 20 jaar (46%) en een groep van 26 tot 30 jaar (32%). De tussenliggende categorie (21-25) is namelijk erg klein (14%). Bovendien blijkt de groep 'oudere' jongeren de kleinste groep; slechts 4 respondenten bevinden zich in de leeftijd van 31 tot 35 jaar.
- Uit de 12 provinciën die Nederland telt, blijkt dat de doelgroep zich slechts in twee provinciën concentreert en wel in Noord- en Zuid-Holland. De helft van de doelgroep woont in Noord-Holland en 30% woont in Zuid-Holland. De overige respondenten wonen verspreid in Gelderland, Groningen en Utrecht.
- Opvallend is dat vrijwel alle respondenten een Finse moeder en een Nederlandse vader hebben. Geen enkele deelnemer heeft een Finse vader. Slechts 1 respondent heeft 2 Finse ouders.

II Identiteit:

In de vragen met betrekking tot de Finse identiteit is naar voren gekomen dat de doelgroep zich behoorlijk Fins voelt. Hoe deze Finse identiteit zich manifesteert zal per aspect, dat in dit onderdeel aan de orde kwam, worden toegelicht:

Taal:

Uit de enquête blijkt dat de meerderheid van alle jongeren tweetalig is opgevoed en de taal redelijk spreekt. Zelfs meer dan de helft denkt erover zijn of haar kinderen in de toekomst ook tweetalig op te voeden. Deze jongeren hebben blijkbaar een vrij sterke band met de Finse taal. Aangezien de Finse taal nauw verbonden is met de Finse cultuur, kan dan ook met voorzichtigheid geconcludeerd worden dat deze groep vrij Fins is.

Contact met Finland: Ook al blijken de respondenten niet zo vaak naar Finland te gaan, toch missen veel jongeren bepaalde Finse elementen, zoals de natuur, de ruimte, de sauna, het Finse eten en het zwemmen in meren. Bijna driekwart van de respondenten wil zelfs tijdelijk in Finland gaan wonen in de toekomst. Bovendien zegt de meerderheid zich in beide landen evenveel thuis te voelen. Tevens blijkt uit de enquête dat meer dan 70% kerst in Finland viert, wat verklaart dat een meerderheid van de respondenten 1 keer per jaar naar Finland gaat.

Karaktereigenschappen:

Opvallend is dat tweederde deel van de respondenten zegt zich meer Nederlander te voelen, terwijl de respondenten overwegend 'Fins reageren' op de stellingen waarin enkele Finse en Nederlandse karaktereigenschappen worden 'getoetst'. Op grond van deze stellingen blijken de respondenten vrij gesloten, erg gastvrij en draaien er niet om heen als naar hun gevoelens wordt gevraagd. Uit deze stellingen blijkt de Finse identiteit te overheersen.

Van de Finse feesten die gevierd worden door de doelgroep blijkt, naast het kerstfeest en naamdag, het midzomerfeest het populairst. De respondenten die dit feest niet vieren, geven zelfs aan het wel leuk te vinden om dit te vieren. De meerderheid van de respondenten die dit wel viert, viert het bij de Vereniging Nederland-Finland. Voor de 1-meiviering en onafhankelijkheidsdag blijkt weinig belangstelling te zijn.

Tot slot zijn in het laatste onderdeel zijn de activiteiten van de Vereniging aan de orde gekomen waarbij gevraagd is naar mening en interesse voor de huidige activiteiten die worden georganiseerd.

III Activiteiten:

In dit onderdeel van de enquête enkele problemen aan het licht gekomen, die verklaren waarom jongeren wegblijven op activiteiten. Hoewel de doelgroep zich vrij Fins voelt en wel aangeeft geïnteresseerd te zijn in activiteiten die in het teken staan van Finland, komt men niet opdagen op de huidige activiteiten. Maar liefst 52% is nog nooit op een activiteit geweest, terwijl hun ouders lid zijn van de Vereniging. De belangrijkste argumenten om niet te komen zijn:

- men is niet op de hoogte van de activiteiten die worden georganiseerd
- de drempel om te komen is te hoog, omdat men niemand kent
- de activiteiten zijn niet interessant voor jongeren
- de afstand is een probleem

Uiteindelijk is er dan ook weinig bekend over de waardering van de huidige activiteiten, omdat erg weinig activiteiten bezocht worden. Van de activiteiten die wel bezocht worden, is de jeugd het meest te spreken over het Midzomerfeest en de Finse speelfilms. Beweegredenen om te komen is met name de gezelligheid.

Naast de activiteiten, blijkt het verenigingsblad Aviisi ook niet erg populair onder de jeugd. Maar liefst 48% van alle respondenten leest het blad nooit. Indien het blad wel wordt gelezen, leest men alleen de interessante artikelen. Tevens is er weinig belangstelling voor andere Finse organisaties zoals de Finse Zeemanskerk. Een kwart van de jongeren blijkt het Finse winkeltje in de kerk wel eens bezocht te hebben. Wel blijkt de kerstbaasar vrij populair dat jaarlijks wordt georganiseerd door de Finse Zeemanskerk.

Tot slot:

Uiteindelijk heb ik met dit onderzoek een nuttige bijdrage kunnen leveren aan zowel het bestuur als de jeugd zelf. Met behulp van de informatie die is verkregen middels de enquête kan in het vervolg beter ingespeeld worden op de interesses van de jeugd. De jongeren blijken een brede interesse te hebben en hebben zelf veel suggesties gedaan voor activiteiten waar het bestuur zich over zal buigen. Een ander punt van aandacht dat in het onderzoek naar voren is gekomen, is de website. De jeugd blijkt slecht op de hoogte te zijn van de activiteiten. Internet is dan het medium bij uitstek voor het snel en effectief verspreiden van informatie om de doelgroep te bereiken. Het is daarom een idee om de huidige site interactief te maken. De website kan worden voorzien van interessante rubrieken die te maken hebben met Finland en natuurlijk de interesses van de doelgroep. Hoewel dit een goed idee lijkt, is er wel iemand voor nodig die zich beschikbaar wil stellen

om de website te beheren en up-to-date te houden. Ik zou dan ook willen eindigen met een oproep aan een ieder die zich geroepen voelt om deze taak op zich te nemen!

Inmiddels heb ik mijn studie afgerond en kijk met tevredenheid terug op mijn stage bij de Vereniging Nederland–Finland. Ik wil jullie, jongere lezers, dan ook bedanken voor de medewerking aan dit onderzoek en hoop jullie natuurlijk gauw eens te ontmoeten op een van de activiteiten.

Tessa Takkebos

Mededelingen – Tiedotuksia

Enquête “Finse jongeren in Nederland”

Zoals aangegeven zijn onder de inzenders van de ingevulde enquêtes drie waardebonnen ter waarde van € 25 verloot. De CD-bonnen zijn inmiddels gestuurd naar:

- Liena Schouten uit Almere
- Kristina Verbeek uit Nijmegen
- Marc Boorsma uit Groningen

Veel plezier er mee.

Arpajaiset 15–24-vuotiaille nuorille! Voita lippu Ajaxin otteluun!

Haluatko voittaa 2 lippua Ajaxin kotiotteluun Arenassa? Jos olet 15–24 vuotias ja jäsen Alankomaat–Suomi -Yhdistyksessä ja vastaat seuraaviin kysymyksiin ennen 15.10.2003 ja lähetät vastauksesi e-mailina vnf@xs4all.nl (aihe: AJAX) olet mukana arvonnassa.

Voittaja saa 2 lippua ja saa itse valita kenen kanssa haluaa katsoa ottelua.

(1) Ikä ja sukupuoli. (2) Asuinpaikka, e-mailosoite. (3) Haluaisitko tulla jonkun suomalaisartistin tai yhtyeen konserttiin täällä Hollannissa? (4) Kenen suomalaisartistin tai yhtyeen haluaisit tänne Hollantiin esiintymään?

Voittaja julkaistaan seuraavassa Aviisissa. Otamme henkilökohtaisesti myös yhteyttä.

Johtokunta

Loterij voor jongeren van 15 tot 24 jaar! Win een kaartje voor Ajax!

Wil je twee kaarten voor een thuiswedstrijd van Ajax in de Arena winnen en ben je 15–24 jaar oud en lid van de Vereniging Nederland–Finland (jeugd lid of je maakt deel uit van een gezin dat lid is)?

Beantwoord dan de volgende vragen en mail ze vóór 15 oktober 2003 naar (onderwerp: AJAX): vnf@xs4all.nl.

Wij organiseren een loterij onder de inzenders die alle vragen hebben beantwoord.

De winnaar krijgt twee kaartjes (deze zijn ingekocht via een bestuurslid die over een clubkaart beschikt). Je kan dus zelf kiezen met wie je naar de wedstrijd wil gaan en dit kan ook iemand zijn van 25 jaar of ouder).

(1) Wat is je leeftijd en geslacht? (2) Waar woon je en wat is je e-mail adres? (3) Ben je geïnteresseerd in het bijwonen van een concert van een artiest/band uit Finland? (4) Welke Finse artiest of band zou je dan willen zien?

De winnaar wordt bekendgemaakt in de volgende Aviisi en wij nemen ook persoonlijk contact op.

Het bestuur

Belangrijke adressen – Tärkeitä osoitteita

In Nederland – Alankomaissa:

Ambassade van Finland – Suomen suurlähetystö
Groot Hertoginnelaan 16
2517 EG Den Haag
☎ 070–346.97.54

Finse Zeemanskerk – Suomen Merimieskirkko
's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam
☎ 010–436.61.64
🌐 <http://www.finsekerk.com/>

Suomi-Seura r.y.
Secretariaat: Maire Muller-Rönkkö ✉ speco.muller@wxs.nl
Noorderdreef 196, 2152 AC Nieuw-Venep
☎ 0252–67.34.44
📠 0252–62.04.83
🌐 <http://www.suomi-seura.fi/>

Finse Zaterdagsschool – Suomalainen Lauantaikoulu
Plaats – Paikka: Suomen Merimieskirkko
's-Gravendijksewal 64
3014 EG Rotterdam
☎ 010–436.61.64

Informatie – Tiedustelut:
Sinikka Holm-Autere
✉ fundall@wxs.nl
Oude Rijksweg 54–56, 4411 SG Rilland
☎ 0113–55.60.11

Finse school - Suomikoulu
Plaats – Paikka: The American School of The Hague
Rijksstraatweg 200
2241 BX Wassenaar

Informatie – Tiedustelut:
Marja-Liisa Iivanainen-Pecko
✉ m.pecko@wanadoo.nl
☎ 020–639.22.98, 📞 06–26.42.65 82
🌐 <http://www.suomi-koulu.nl/>

In Finland – Suomessa:

Nederlandse Ambassade
– Alankomaiden suurlähetystö
Pobox 886, 00101 Helsinki
Eteläesplanadi 24A, 00130 Helsinki
☎ +358–9–66.17.37
📠 +358–9–65.47.34

Nederlandse Vereniging in Finland
Secretariaat: Michiel Visser
Mankkaantie 7 A 2, FIN-02180 Espoo
☎ +358–50–531.81.58
✉ nedver@kolumbus.fi
🌐 <http://www.kolumbus.fi/nedver/>

Colofon

De Vereniging Nederland–Finland werd opgericht in het jaar 1923. **Aviisi** is het officiële kontaktorgaan van de Vereniging en verschijnt halverwege de oneven maanden, behalve in de maand juli. Leden van de Vereniging ontvangen **Aviisi** gratis. Naast het verenigingblad beschikt de Vereniging ook over een eigen homepage met actuele informatie omtrent evenementen, een agenda van Finse activiteiten, algemene informatie, een online versie van **Aviisi** etc.

Ledenadministratie,
advertenties &
secretariaat

Mervi Leveelahti-Harte vnf@xs4all.nl
Dirk Gerhardtstraat 34
3119 BT Schiedam
 010–473.44.08
 010–473.36.08

Eindredactie Aviisi:

Minna Rätty s.ruhe@tip.nl
Mezquitalaan 59, 1064 NS Amsterdam
 020–610.38.63
Arnold Pieterse arnoldhp@planet.nl
Wilsonstraat 83, 2131 PM Hoofddorp
 023–561.74.83

Redactie & opmaak Aviisi:

Joop Susan jgsusan@xs4all.nl
 079–343.41.94
 <http://www.xs4all.nl/~vnf/aviisi/>
Hugo Benne hbenne@freeler.nl
Joop Susan jgsusan@xs4all.nl
 <http://www.xs4all.nl/~vnf/>

Homepage VNF:

Hugo Benne hbenne@freeler.nl
Joop Susan jgsusan@xs4all.nl
 <http://www.xs4all.nl/~vnf/>

Eindverantwoording:

Het bestuur
Drukkerij CombiWerk, Delft

Drukwerk:

Oplage:

800

Jaargang:

12

Jaar:

2003

Nummer:

4

ISSN:

1566–8452

Het bestuur van de Vereniging Nederland–Finland:

Voorzitter:

Pirkko van Bruggen-Hämäläinen

Vice-voorzitter:

Arnold Pieterse

Penningmeester:

Harmen Strikwerda, 033–432.13.24
Reknr: 54.92.86.705, Verg Nederland Finland, Leusden

Secretaris:

Erik van Eeten

Leden:

Anja Guldemon-Rautjärvi, Helinä Luttinen
Johanna Kamunen

Kopij voor **Aviisi** 2003–5 dient uiterlijk op 4 oktober 2003 in het bezit van het secretariaat van de Vereniging te zijn. Het kan op diskette of per e-mail aan het secretariaat vnf@xs4all.nl gezonden worden. Kopij kan worden aangeleverd in één van de volgende bestandsformaten: ASCII tekst, Wordperfect, Microsoft Word of RTF.

